

De Blaarkopper

Nieuwsbrief voor de blaarkopfokkerij

zwartblaar
roodblaar
zeldzaam
authentiek Nederlands
Groninger Blaarkop

smakelijke polderpanda
lekker vlees
gezonde melk
goede eiwitten
hogere kaasopbrengst
meer onverzadigde vetten

gemakkelijk afkalven
robuust
vruchtbaar
rustig karakter
sober
goede zoogkoe
geschikt voor natuurbeheer
dicht haarkleed
opvallend mooi
'de koe in jaquet'

Verschijnt 2x per jaar
oplage 550 stuks
(ook op www.blaarkopnet.nl)

De Blaarkopper is met
zorgvuldigheid samengesteld.
Aan de inhoud kunnen geen
rechten worden ontleend.

Redactie adres:
Zwanet Faber
Schoor 5, 9205 BE Drachten
zfaber@xs4all.nl

jaargang 25 nr 1
Februari 2024

Oost

In dit nummer:

- 2 Blaarkopstichting
- 3 Podium
- 4 Blaarkopstudiedag 2 maart
- 5 Blaarkoppen in cijfers (1)
- 6 Blaarkoppen in cijfers (2)
- 7-12 Stiereninformatie
(aansl. adv. CRV / KI Kampen)
- 12-18 Allerhande
- 19 Uitgelicht: Reina 8's CvM
- 20 Van blaarkop naar Blaarkop
- 22 Smakelijke polderpanda etc
- 23 Voor de lens

Blaarkopstichting

p/a: **Schuur 5 9205 BE Drachten 0512 546659** www.blaarkopnet.nl

Voorspelbaarheid

Dit woord viel in een TV-programma waarin het over 'beleid' ging. Het was november jl en we konden weer naar de stembus, weer een nieuw kabinet in de maak, weer nieuwe regels enzo....

Regeren is immers vooruit zien, maar het is wel eens gebaseerd op een kortetermijnvisie, immers de korte termijn is nog het best te overzien en tot op zekere hoogte te voorspellen.

Maar, we hebben vooral een sterke langetermijnvisie nodig. Volhoudbaar beleid; niet steeds weer veranderen zodat niemand meer weet waar hij/zij aan toe is. Ontegenzeggelijk wordt hoe dan ook de nodige 'flexibiliteit' gevraagd van mensen en bedrijven. Het is belangrijk dat de regels enige 'speelruimte' laten om je bedrijf te kunnen aanpassen.

Met de lange termijn in gedachten geldt dat ook voor het fokkerij-beleid. Van omvangrijke rassen zoals HF zou je verwachten dat er een grote genetische bandbreedte is, maar dat is bij de gespecialiseerde (melk)rassen zeer de vraag. Die bandbreedte is daarbij nauwer geworden mede ten gevolge van 'genomics'; het is nog meer / teveel van hetzelfde. Verlies van diversiteit. In het kader van de korte termijn is dat misschien mooi, maar in het kader van de lange termijn zou je daar ernstige twijfels bij mogen, wellicht moeten hebben...

Af en toe zou je voor de numeriek kleine rassen zoals Blaarkop en FH best wel eens over genomics willen beschikken; immers als je een stier inzet dan wil je wel graag weten hoe hij gaat fokken...

Die voorspelbaarheid is wel heel mooi, maar dus ook wat riskant. En ook komt het echt niet altijd helemaal uit, hoewel het gemiddeld heel dicht in de buurt komt, en de inzichten wel steeds beter worden. Maar ook bij genomics blijft het een 'fokwaardeschatting' ondanks dat men er vaak mee omgaat alsof het harde cijfers zijn.

Ook de daadwerkelijk behaalde indexresultaten op basis van de prestaties van de dochters in de praktijk blijven altijd 'fokwaardeschattingen' met een 'betrouwbaarheidsgetal'.

En hoe voorspelbaar de resultaten van de nakomelingen werkelijk zijn, dat is nooit een vast gegeven en hangt van heel veel factoren af. En daar komt bij dat op het moment dat dieren in productie komen de situatie op de bedrijven nogal verschillen van het moment waarop de keuze van de paring gemaakt werd. Een biologisch bedrijf heeft belang bij 'andere' koeien dan een intensief bedrijf.

Ook in de fokkerij in het geheel en op je bedrijf is langetermijnvisie van belang, maar het kan soms snel veranderen. Met 'dubbeldoel' koeien heb je de meeste kans dat je flexibel bent, dat geeft de meeste ruimte om in te spelen op veranderingen...

Wij houden vol..., want we willen 'volhoudbaar' zijn... ☺

Blijf onderscheidend met blaarkoppen!

Voorwoord bij De Blaarkopper

Lezen en herlezen..., de verbanden zoeken en zien... dat maakt De Blaarkopper leuk(er) in combinatie met onze website blaarkopnet. Er staan her en der in het blad 'links' naar voorgaande nummers waaruit de geïnteresseerde lezer extra informatie kan halen. Ook staan er soms verwijzingen naar andere websites of bijvoorbeeld TV- of radioprogramma's. Doe er je voordeel mee.

En geef ons tips, stuur het als u ergens een keer iets over blaarkoppen gezien, gehoord of gelezen hebt. Of foto's en verhaaltjes over blaarkoppen. We kunnen het nog mooier maken...

Zwanet Faber (redactie)

Gezocht: regio-correspondenten... redactieleden... meedenkers

Voorpagina: de ossen van Broenink zijn prima natuurgrazers.

Een beeld uit het programma Buitenkans van RTV Oost in september 2023. Zie ook op pg. 18

Hebt u tips, vragen, ideeën, kunnen wij u helpen met de fokkerij van blaarkoppen, hebt u advies nodig? Geef het aan.

TIP: gebruik de 'linken' die her en der bij teksten staan.

Verantwoording

De Blaarkopstichting heeft als doel om de fokkerij en houderij van blaarkoppen te stimuleren en te ondersteunen. Bestuursleden ontvangen geen vergoedingen voor de bezigheden. Er is voor de stichting geen commercieel belang. De financiële middelen zijn beperkt en worden verkregen uit **vrijwillige bijdragen**.

In 2023 waren er duidelijk meer donaties voor de Blaarkopstichting. Wij zien dat als een heel mooie waardering voor de activiteiten van de stichting. Opvallend is dat er heel wat zijn die nog nooit een bijdrage hebben overgemaakt. Die willen we vragen het toch ook eens te doen. Degenen die een bedrag doneerden willen wij heel hartelijk bedanken! *Het wordt zeer gewaardeerd.*

Giften aan de Blaarkopstichting zijn belastingaftrekbaar (ANBI).

Zie het financieel overzicht over 2023 op:

[Financieel-overzicht-Blaarkopstichting-2023.pdf \(blaarkopnet.nl\)](#)

PRIVACYVERKLARING: de Blaarkopstichting heeft geen leden.

Adressen en mailadressen zijn op vrijwillige basis en/of uit openbare gegevens (telefoonnummers / websites e.a.) verkregen.

Het gebruik daarvan is voor verzending van De Blaarkopper (2x per jaar) en/of nieuwsberichten / uitnodigingen via de mail.

De verzending is kostenloos en kan te allen tijde worden stopgezet.

Adressen worden niet voor commerciële doeleinden gebruikt.

Samenstelling bestuur:

Zwanet Faber, Drachten	voorzitter
Max van Tilburg, Hornhuizen	secretaris
Theus de Ruig, Beilen	penningmeester
Teunis Jacob Slob, Noordeloos	bestuurslid
Pieter Struyk, Achterveld	bestuurslid

Het bestuur, februari 2024

'OPROEP'

Donatie voor De Blaarkopper

Bedrag: 20,00 over te maken op IBAN: **NL37 RABO 0397 7636 03**

t.n.v. de Blaarkopstichting onder vermelding van 'donatie De Blaarkopper2023'

Uw vrijwillige bijdrage wordt bijzonder op prijs gesteld

Ook andere bedragen dan hier als voorbeeld genoemd, worden op prijs gesteld

Wilt u bij de overboeking s.v.p. uw postcode en huisnummer vermelden? Bij voorbaat hartelijk dank!

Ieder nummer van De Blaarkopper kost (incl. verzending) ongeveer € 8,50

De rubriek Podium biedt ruimte aan de Landelijke Commissie, en de verschillende regionale blaarkopclubs. Nieuwe leden zijn van harte welkom.

Vereniging van Blaarkopfokkers in de provincie Groningen e.o.

Contributie: € 25,00 per jaar

Lid worden? Bel de secretaris tel: 0512 546659

Excursie naar Slachterij Kroon te Groningen 3 november '23

Op zaterdag 4 november was een zeer geslaagde excursie van de Blaarkopfokkers Groningen e.o. naar de bedrijven van Henk Luinge; de boerderij aan de Groningerweg tussen Peizermade en Peize bij de Onlanden en aan Slachterij Kroon te Groningen.

Met elf deelnemers was de groep heel mooi van omvang om op de locaties in één groep te worden rondgeleid. De boerderij op de Groningerweg omvat de stalling van het vee, de blaarkoppen, die Henk in eigendom opfokt tot goede slachtkoe op de leeftijd van ca. drie jaar. De hier aanwezige dieren zijn allen geboren bij Johnny Zuidveld bij Garrelsweer en waren daar als kalf overtollig, en werden als kalf van enkele weken aangevoerd. Na koffie met gebak en uitgebreide en enthousiaste uitleg en rondleiding door Henk, vertrokken we naar Slachterij Kroon op het industrieterrein van de stad Groningen. Henk kocht het bedrijf negen jaar geleden van Riëks Kroon, de laatste telg van de familie Kroon in de slachterij die ruim 150 jaar geleden de slachterij in Groningen startte.

Het dak is inmiddels vol gelegd met zonnepanelen waarmee de energievoorziening nagenoeg gedekt is. Er wordt per week op twee dagen geslacht; dat betreft ongeveer 50 à 60 runderen per week en daarnaast vrij veel varkens en beperkt schapen, lammeren en geiten, en soms paarden. Het aantal te slachten dieren loopt op als het tegen 'feestdagen' zoals Kerst en Pasen loopt; dan is er duidelijk meer vraag naar vlees, zeker ook bij restaurants. Het bedrijf is ook gecertificeerd voor biologisch slachten, en er is goede nachtopvang met voer en strooisel voor de dieren om het stressniveau laag te houden, hetgeen ook de kwaliteit van het vlees ten goede komt. Het betreft 'regionaal' vee van goede kwaliteit; geen (oude / afgemolken) koeien. Slachterij Kroon gaat voor 'kwaliteitsvee' met een hogere standaard. De dieren zijn afkomstig van bedrijven die Henk kent, en wordt rechtstreeks vanaf de bedrijven aangeleverd. Het vlees gaat ook naar vaste afnemers; restaurants, slaggers, de Marktslager (Groningen), of op bestelling van degene die een koe laat slachten. De ontvangende slaggers benen het vlees zelf uit.

Op het einde was er nog een heerlijke broodje als lunch en we kunnen terugzien op een zeer geslaagd en leerzame bijeenkomst, waarvoor wij Henk Luinge heel hartelijk danken en hem veel succes wensen met de slachterij. *Lees een uitgebreider verslag:*

[Verslag excursie Blaarkopfokkers Groningen e.o. - Blaarkopnet](#)

Henk Luinge, links vooraan, geeft tekst en uitleg in de slachterij

Voor de leden van Groningen e.o. :

Stieren aanmelden voor de rondgang Primering kan ook weer !

Welkom

De Blaarkopstichting heeft voorgesteld om **uitnodigingen** van de activiteiten van de regionale blaarkopclubs uit te wisselen en ook als **nieuwsberichten op blaarkopnet** te plaatsen.

Op die manier kunnen meerderen zich aanmelden voor deelname en kunnen nieuwe geïnteresseerden verwelkomd worden.

Blaarkopstudieclub 'Utrecht e.o.'

Contributie: € 20,00 per jaar

Lid worden?

Bel de secretaris tel: 06 41918653

Zie ook de website www.reddeblaarkop.nl

Er zij in de afgelopen periode geen activiteiten geweest.

Houd de berichten goed in de gaten.

Blaarkopfokkers Noord-Hollands Midden

Contributie: € 17,50 per jaar

Lid worden?

Bel de secretaris tel: 0224 540079

Veelal zijn de leden ook lid van de Blaarkopstudieclub Utrecht e.o.

Er zijn geen bijeenkomsten geweest.

Deel mee in de Blaarkop WhatsApp-groep

De Blaarkop WhatsApp-groep bestaat nu een paar jaar en er zijn inmiddels ruim 60 deelnemers. Het is een heel mooie manier om even wat blaarkopberichten uit te wisselen zoals nieuws, fotootjes en filmpjes, maar ook om vee aan te bieden zoals bijvoorbeeld een mooi stierkalf voor de fokkerij of overtollige vaarskalveren etc.

Zaterdag 2 maart de Blaarkopstudiedag 😊

Van de StierCommissie

Wat een luxe.

Zoals u misschien al wel ter ore was gekomen zijn er afgelopen jaar 7 nieuwe stieren ingezet. Deze stieren zijn voor een groot deel bij CRV ingezet, 5 stuks wel te verstaan. Dit is best een luxe en heel fijn voor de fokkerij. Het heeft echter ook een reden, zoals vorige keren te lezen in De Blaarkopper zijn er wat problemen geweest met de zaadkwaliteit waardoor stieren niet tot productie waren gekomen. Daardoor zijn er nu tegelijk veel nieuwe stieren op de kaart gekomen. Een inhaalslag om zo maar te zeggen. De komende stieren die nu in de productiestal staan zijn de roodblaar Den Duylse Favoriet, een Sander 8 zoon uit een hele beste Sjoerd-dochter, en de zwartblaar Hemmeer Fabian. Tot op heden gaat alles goed en zijn de eerste rietjes van Favoriet al ingevroren en is zelfs de prognose dat beide stieren half april beschikbaar komen. Favoriet is ook nog extra interessant met BB en A2A2. Wanneer zij beschikbaar zijn hebben we 9 stieren op de kaart staan. Dat is reden tot een feestje want dat is tot op heden nog niet voorgekomen. Puntje van zorg voor de nabije toekomst is dat deze stieren allemaal ongeveer gelijktijdig zijn ingezet en daardoor ook ongeveer tegelijktijdig hun quotum bereiken van 3000 verkochte rietjes. Over een 1,5 jaar kunnen we dus best wat nieuwe aanwas gebruiken! Naast stieren selecteren hebben we het binnen de commissie ook regelmatig over de toekomst van het ras. Een van de onderwerpen die de afgelopen vergadering de revue is gepasseerd is het wel of niet passend vinden van hoornloosheid binnen het ras. We horen graag op de blaarkopstudiedag wat jullie ervan vinden.

Nog een kleine update, Ande Niedijk Knot, heeft helaas de bontfactor en van Hemmeer Bauke zijn alleen nog gesekste rietjes beschikbaar, verder heeft hij zijn quotum bereikt.

En zoals altijd, heeft u een goede koe of mooi stiertje? Meld hem aan!

Groeten, Pieter Struyk 06-45402260 / pieterstruyk@gmail.com

P/a Schuur 5
9205 BE Drachten

zfaber@xs4all.nl

Blaarkopstudiedag zaterdag 2 maart 2024

'de Blaarkop in andere tijden'

'boeren met blaarkoppen in een veranderend landschap'

Geachte blaarkopliehebber,

Met genoegen nodigen wij u uit voor de jaarlijkse Blaarkopstudiedag op zaterdag 2 maart a.s.

De Blaarkopstudiedag wordt voor de 17e keer gehouden en is ieder jaar weer één van de hoogtepunten voor de blaarkopliehebbers. Een dag waarop wij het nuttige en het aangename combineren, met veel ruimte voor ontmoeting.

De dag start in Het Parochiehuis, Herenstraat 15 in het centrum van Breukelen. Er is wel parkeergelegenheid in de buurt.

In de middag gaan we naar het bedrijf van **Max en Nicole van Tilburg** bij Breukelen. Het adres is Laan van Gunterstein 2.

Dit is op loopafstand van Het Parochiehuis, dus laat de auto daar staan (tenzij u slecht ter been bent).

Het verzoek is om geen bedrijfskleding en bedrijfsschoeisel dragen !

Het programma (wijzigingen voorbehouden) ziet er globaal als volgt uit:

Vanaf 10.15 uur: koffie en koek

10.30 uur: korte opening en welkom namens het bestuur van de Blaarkopstichting door Zwanet Faber

10.40 uur: informatie Blaarkopstichting en van de Stiercommissie over KI-stieren (door Pieter Struyk / Theus de Ruig)

11.00 uur: **Gerard Mul**, biologisch melkveehouder bij Warmond vertelt over hun bedrijf **Boterhuys**. Gerard en Mieke boeren op het bedrijf waar Mieke is opgegroeid. Met de biologische bedrijfsvoering zoeken ze uitdagingen, ook om in te spelen op de wensen van de maatschappij. Zie: www.boerderijboterhuys.nl Zie ook: [Mieke Mul ontroert minister Adema \(biojournaal.nl\)](http://Mieke Mul ontroert minister Adema (biojournaal.nl))

12.00 uur: **Max van Tilburg** vertelt over hun bedrijf Hof van Gunterstein

12.30 uur: pauze met **WARME maaltijd met stampotten-buffet**.

13.15 uur: voortzetting programma met wandeling naar het bedrijf en de rondgang over het bedrijf Hof van Gunterstein

14.30 uur: afsluiting + koffie/thee en tijd om nog even na te praten voor wie dat wil (tot uiterlijk 15.00 uur).

De kosten bedragen € 30,- per persoon incl. maaltijd en koffie en thee. De kosten bij aanvang contant te voldoen (graag met gepast geld).

Opgave tot uiterlijk 26 februari

Indien u wenst deel te nemen aan deze studiedag dan kunt u zich aanmelden: bij voorkeur via de mail (evt. telefonisch > niet via voicemail!) met duidelijke vermelding van naam en adres en **het aantal personen** bij:

Zwanet Faber, tel: 0512 546659 zfaber@xs4all.nl Voor zover u mail hebt, bevestigen wij uw aanmelding per mail.

Wacht s.v.p. niet met aanmelden tot het laatste moment ! (en... 'vol is vol')

Info over de blaarkoppen het bedrijf van Max en Nicole:

Max van Tilburg jr studeerde Rurale sociologie aan de WUR en besloot uiteindelijk toch boer te willen worden. Hij groeide op een biologische boerderij bij Hagestein. De familie verhuisde naar boerderij Nieuw Bromo bij het Noord-Groningse Hornhuizen tegen de Waddenkust. De veestapel bestond uit Holsteins, maar vader Max sr zag er graag ook blaarkoppen, en zodoende werden er enkelen gekocht en werden enkele Holsteins gekruist met Blaarkop. Dat leverde zeker enkele interessante koeien met blaarkopbloed op, zoals de moeder van Nw Bromo Zorro. Zorro had 87%Blaarkop en werd ingezet bij KI. Eerder werd de halfbloed Nw Bromo Jeroen ingezet.

Toen Max jr na een zoektocht naar een geschikte boerderij, in Breukelen terecht kwam verhuisden meerdere koeien vanuit Hornhuizen naar Breukelen en werden enkele dieren aangekocht van De Drie Wedden (Slob) bij Noordeloos. De veestapel is nog gemengd, maar Max jr is 'blaarkopliehebber' dus er komt steeds meer blaarkopbloed in de veestapel. Hij is een paar jaar geleden ook toegetreten tot de Stiercommissie die stieren selecteert voor KI. *Maar...er gebeurt nog veel meer op dit bedrijf....* Zie: www.hofvangunterstein.nl

De producties in 2022-2023 nader bekeken

Jaarlijks worden in oktober de gemiddelde producties per ras en rasgroep bekend gemaakt. Op aanvraag ontvangen wij van CRV ook de gemiddelden van de blaarkopkruislingen (50-75%G), en de hoogste producties per leeftijdsgroep met tenminste >87%G.

Stabiël aantal raszuivere blaarkoppen in MPR

Het aantal raszuivere blaarkopkoeien (tenminste 87%G) met een afgesloten en 'gefiatteerde' melklijst is de laatste drie jaar stabiel rond 860 stuks. De afgelopen 10 jaren was het aantal gemiddeld 805. Het werkelijke aantal blaarkoppen in de MPR is altijd iets hoger omdat niet elke koe een lactatie gefiatteerd afsluit, bijvoorbeeld als ze wordt afgevoerd voordat ze 200 dagen in productie is. Soms kan een lactatie niet gefiatteerd worden omdat er een te lange periode tussen twee proefmelkingen geweest is; bijvoorbeeld als een dier in geval van ziekte niet gemolken kon worden. Daarnaast zijn er bedrijven die kalveren bij de koeien hebben lopen; dat heeft invloed op het niveau van de lactaties. Ook zijn er bedrijven die aan niet-gefiatteerde MPR doen. De gemiddelde leeftijd van de blaarkoppen bleef gelijk. Er zijn meerdere biologische bedrijven en bedrijven met een (vrij) extensieve bedrijfsvoering. Dat is één van de oorzaken van dat de gemiddelde productie van de blaarkoppen al jaren stabiel is. Vergelijking met andere rassen is daardoor lastig. Vanwege het nog altijd geringe aantal blaarkoppen, zijn de bedrijfsinvloeden groot. Het aantal blaarkopkruislingen (tenminste 50%G) nam dit jaar verder af; van 2216 in 2015-2016 tot 1272 in het afgelopen lactatiejaar. Ook hierbij spelen bedrijfsinvloeden een belangrijke rol. De kans is reëel dat het aantal kruislingen uit HF-moeders de komende jaren stijgt omdat er de laatste paar jaar een forse stijging van het aantal inseminaties met blaarkopsperma is. De gemiddelde leeftijd van de kruislingen daalde met twee maanden en is nu 4.07 jaar. Mogelijk zijn er vooral oudere kruislingen afgevoerd (*maar dat is gissen*). Opgemerkt kan worden dat er nog een behoorlijk aantal kruislingen met **37%G** zal zijn, omdat een combinatie van een blaarkopstier met 87%G met een HF-koe een nakomeling oplevert die met 37%G te boek staat.

Zwartblaar versus roodblaar

Het percentage zwartblaren (40,7%) ten opzichte van roodblaren (59,3%) is iets toegenomen. De roodblaren waren gemiddeld 4 mnd ouder bij afkalven. De productie van de **roodblaren** is - mede daardoor - op 305 dagen bijna 400 kg melk hoger, het vetgehalte en het eiwitgehalte zijn 0,04% hoger. Ook hierbij zal sprake zijn van bedrijfsinvloeden omdat er bedrijven zijn die bij voorkeur zwart- of bij voorkeur roodblaren houden. De lactatielengte van de was met 330 dagen gelijk aan het vorige jaar. De tussenkalf tijd is 389 dgn; 3 dgn langer dan in het voorgaande jaar. Bij de kruislingen is de tussenkalf tijd met 394 dgn ook 3 dgn langer dan vorig jaar. De gemiddelde lactatiewaarde is 95, voor zowel de blaarkoppen met tenminste 87%G als ook voor de kruislingen. Dit getal is al jaren stabiel.

Aantal lijsten en producties in de periode sept.2022 t/m aug.2023:

Percentage ras	aantal	lft	dgn	kg melk	% vet	% eiwit
87,5 en 100%G	862	4.06	330	5797	4,40	3,61
50 - 75%G	1272	4.07	335	7072	4,41	3,58

Hoogste producties per lactatiegroep

Tevens ontvangen wij op aanvraag van CRV de **25 hoogsten** per lactatiegroep (> 87%G). Hieruit blijkt dat deze totaal **125 koeien** (5 lactatiegroepen x 25 stuks) (= 14,5% van het totaal van 862 stuks) een gemiddelde lactatiewaarde hadden van 107,2. De groep van 5 en meer lactaties had een gemiddelde lactatiewaarde van 114 (*vorig jaar zelfs 119*)! Dus, hoe ouder, des te hoger de lactatiewaarde. De conclusie zou kunnen zijn dat hieruit de laatrijheid van de blaarkoppen blijkt, maar ook moet meegerekend worden dat de dieren met de laagste lactatiewaarden reeds uitgeselecteerd zijn / worden in de eerste lactaties. Ook is deze groep oudere dieren in het geheel iets groter, en dus het niveau van de top-25 iets hoger. De gemiddelde tussenkalf tijd van deze 125 hoogste producentes bedraagt 393 dagen. De lactatielengte is 347,6 dagen. Vooral bij de vaarzensgroep zitten enkelen bij een zeer lange lactatielengte en tussenkalf tijd (soms misschien bewust beleid).

Zie ook: [Blaarkopproducties boekjaar 2022-2023 - Blaarkopnet](#)

Hieronder de hoogste 5 per groep:

1e lactatie											
Naam koe:	Vader:	lft:	dgn:	kgm:	%Vet	%eiw	EJR:	lw:	ras:	ext:	Bedrijf:
44 Greetje 79	Sander 8	2.05	463	9.145	4,44	3,55	1571	114	GR 100%		Pak-van Donselaar Agro, Barneveld
9588 Willy 177	De Cock	2.04	433	8.543	4,02	3,95	1535	107	GR 100%	80	Melkveebedr. Zuidveld, Garrelsweer
6549 Johanna 152	Peppelen Bas 3	2.02	520	10.821	4,18	3,56	1532	122	GZ 87%		Mts KJ+R Schipper, Stitswerd
77 Greetje 78	Marnix 7 bf	2.04	577	10.731	4,64	3,58	1524	120	GR 87%		Pak-van Donselaar Agro, Barneveld
43 Sonja 95	Jari 2	2.05	325	6.635	4,41	3,66	1506	91	GR 87%		P J G Schaars-Ankersmit, Doesburg
2e lactatie											
45 Meintje 83	Marnix 7 bf	3.01	322	8.076	4,29	3,77	1928	101	GR 87%		P J G Schaars-Ankersmit, Doesburg
50 Tanja 20	Marnix 7 bf	3.00	293	7.360	3,92	3,62	1761	92	GR 100%		P J G Schaars-Ankersmit, Doesburg
Gonda 51	Peppelen Sunny 4	3.05	374	8.241	4,48	3,45	1714	102	GZ 87%		H L M Hoogeveen, Noordwijk(ZH)
7860 Mathilde 152	Peppelen Sunny 4	3.09	395	8.023	5,01	3,87	1625	112	GZ 100%		Fa J + R Verdegaaal, Oudendijk(NH)
9528 Betje 467	De Cock	3.00	329	7.401	4,54	3,46	1617	109	GR 87%	83	Melkveebedr. Zuidveld, Garrelsweer
3e lactatie											
345 Willy 168	De Cock	4.02	312	8.207	4,18	3,68	1899	122	GR 100%	78	Melkveebedr. Zuidveld, Garrelsweer
27 Meintje 81	Peppelen Sunny 4	4.04	335	8.603	4,11	3,74	1891	94	GR 87%		P J G Schaars-Ankersmit, Doesburg
Rika 58	De Graslanden Thjar	4.11	321	7.931	4,29	3,53	1836	122	GR 100%		Mts Huppelschoten-v Wee, Ten Post
349 124	Italie's Fokko	4.04	298	7.417	4,24	3,66	1794	116	GR 100%	79	Melkveebedr. Zuidveld, Garrelsweer
437 Idrissa	Abels Heino 31	5.02	270	6.557	4,62	3,84	1790	146	GR 100%	80	Veld en Beek, Doorwerth
4e lactatie											
Anna 172	Rivierduin Rex 1	5.07	304	8.797	4,09	3,57	2056	98	GR 100%		Melkveeh. De Hoenderwiel, Meerkerk
81 Louise 129	Jari 2	5.03	332	8.409	4,82	3,46	1881	108	GR 100%	81	R Kaatee, Heiloo
Kee 220	Martin 2	5.07	282	8.101	3,77	3,56	1850	138	GR 87%		C+MAK van Gaalen, Noordeloos
162 Betje 421	Bertus 22	5.04	497	11.927	4,45	3,50	1835	108	GR 87%	78	Melkveebedr. Zuidveld, Garrelsweer
233 Marianne 175	Jari 2	5.01	291	6.991	4,52	3,65	1811	113	GR 100%	80	Melkveebedr. Zuidveld, Garrelsweer
5e lactatie en ouder											
Jozephien	Meyenhorst Pascal	7.09	353	12.442	4,74	3,85	2653	112	GR 100%		GHJ Meijerink, Ommen
968 Sonja 182	Italie's Fokko	6.05	344	11.067	4,15	3,29	2172	141	GR 100%	83	Melkveebed. Zuidveld, Garrelsweer
Blaartje	Jari 2	6.08	323	8.276	4,23	3,41	2025	101	GR 100%	82	VOF De Guozepòl, Anjum
22 Tetske 154	Hemmeer Teus	7.09	339	8.542	4,83	3,82	2017	131	GZ 100%	79	De Sophiahoeve, Warmond
548 Menka 42	Marnix 12 bf	9.06	308	8.520	4,05	3,43	1924	132	GR 100%	76	Melkveebedr. Zuidveld, Garrelsweer

Uit de Jaarstatistieken CRV 2022-2023

De gemiddelde productiegegevens per bedrijf en per ras worden ieder jaar in september berekend en in oktober gepubliceerd. Daarnaast werden in februari jl. de statistieken opgemaakt en gepubliceerd met aantallen geboren kalveren en aantallen inseminaties. Tot nu toe publiceerden wij het in De Blaarkopper steeds pas in september, maar dit jaar waren de cijfers iets vroeger bekend. De cijfers van inseminaties en kalveren treft u hieronder aan (*terwijl het lopende boekjaar 2023-2024 tot september loopt*). Voor zover het om blaarkopgegevens in de Jaarstatistiek gaat, hebben we die er uitgelicht.

Geboren kalveren: 1 september 2022 - 31 augustus 2023:

Rasgroep (87>100%G)	Stamboek			Niet-stamboek		
	vrl	mnl	v+m	vrl	mnl	v+m
Blaarkop Zwart	1.208	1.020	2.228 (+31)	184	465	649 (+33)
Blaarkop Rood	803	593	1.396 (+17)	107	318	425 (-45)
Totaal Blaarkop:	2.011 (+113)	1.613	3.623 (+47)	291	783	1.074 (-18)

Conclusie: totaal aantal geregistreerde vrouwelijke kalveren met tenminste 87%G: 2302 (+ 71 stuks)

Dit betreft kalveren waarvan zowel de vader als de moeder 'bekend' is, immers als de vader geheel 'onbekend' is (*d.w.z. dat de dekking niet is geregistreerd*), dan is tenminste 50% van het ras 'onbekend' en dus vallen die dieren niet in de rasgroep >87% Blaarkop. Het aantal vrouwelijke **stamboek**kalveren steeg met **113** stuks; een stijging van 6%. Ruim 87% van de geregistreerde vrouwelijke kalveren is stamboek; in het voorgaande jaar was dat ruim 85%. Toen was het aantal geregistreerde vrouwelijke stamboekkalveren ook al met 80 stuks gestegen. De laatste jaren is er een duidelijke toename van het aantal zwartblaren. In het geheel is er weer een mooie toename van stamboek geregistreerde kalveren. Hiermee wordt de fokpopulatie van het ras vergroot.

*Een goede / betere registratie van dekkingen is van groot belang voor het behoud van de populatie, maar ook voor de veehouders met betrekking tot de **premieregeling** voor zeldzame rassen; die vanaf 2023 geldt per 'gevlagde' GVE's (runderen met tenminste 87%G) op bedrijven die zich hebben aangemeld voor het Paraplubestand. (Het aantal 'gevlagde' >87%G dieren bedroeg per 1-3-2023: 2870 stuks).*

Het aantal de 'levende' vrouwelijke stamboekdieren per ras bij CRV (>87%G) per 1-9-2023 :

Het aantal Blaarkop **Zwart**: 1630(1508) Het aantal Blaarkop **Rood**: 1573(1568) **Totaal**: **3203** Dat is **+127 stuks** t.o.v. 1-9-2022. T.o.v. 2010: is het aantal vrouwelijke stamboek blaarkoppen (>87%G) met 36,4% gedaald; ter vergelijking MRIJ: - 61,7% en HF: -38,6%. Met name roodblaar nam af; - 48,4% t.o.v. 2010 terwijl het aantal zwartblaren slechts 8,6% daalde t.o.v. 2010.

Dat blaarkoppen in toenemende mate ook als zoogkoe en/of voor natuurbeheer benut worden zal invloed hebben op de relatief geringere daling dan waarvan met name sprake is bij MRIJ. En, de zoogkoeienhouders hebben ook de stamboekregistratie steeds beter op orde. Naast bij CRV zijn er bij het FHRS ca. 150 à 200 levende vrouwelijke blaarkop stamboekdieren geregistreerd.

De 3 blaarkopstieren (>87%G) met de meeste stamboekkalveren (incl. kruislingen) per rasgroep in 2022 - 2023:

Joop v Bovendijk (rood)	305 vrl	301 mnl	606 v+m
Fedor (rood)	198 vrl	194 mnl	392 v+m
Marnix 7 <i>bf</i> (rood)	211 vrl	173 mnl	384 v+m (Marnix 7 stond de voorgaande acht jaren ook in de top drie)

Opvallend is het grote aantal kalveren van Joop van Bovendijk. De tellingen per stier bevatten ook kruislingkalveren. Marnix 7 is vanwege prima bevruchting al jaren veelvuldig gebruikt op HF.

De meest gebruikte blaarkopstieren (tenminste 87%G) in 2022 - 2023 (1^e inseminaties):

Joop v Bovendijk (rood):	600	
Henmeer Bauke (zwart) :	361	
Fedor (rood):	346	Deze drie stieren vormden ook in het voorgaande boekjaar de top 3

Deze drie stieren waren goed voor 32,8% van de eerste inseminaties met blaarkopsperma (vorig jaar waren ze goed voor 28,8%).

Aantal inseminaties over de jaren:

Rasgroep	Aantallen 1 ^e inseminaties:								TOTAAL aantal inseminaties							
	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Blaarkop Zwart	1.500	1.511	1.590	1.439	1.399	1.388	1.320	1.053	4.364	4.506	4.957	4.408	3.423	3.219	3.010	2.333
Blaarkop Rood	2.484	2.242	2.384	2.286	2.093	2.156	1.999	1.859	7.838	7.452	7.598	6.583	5.966	5.195	4.459	4.140
Totaal Blaarkop:	3.984	3.753	3.974	3.725	3.492	3.444	3.319	2.912	12.202	11.958	12.555	10.991	9.389	8.414	7.469	6.473

Conclusie: het totaal aantal blaarkopinseminaties is in laatste jaren stabiel rond 12.000. Het totaal aantal blaarkopinseminaties is flink hoger dan in de laatste 20 jaar. Van het totaal aantal inseminaties met blaarkopsperma is maar liefst ruim **67%** een **herinseminatie**. In 2013 was dat nog in 58% het geval. Het aantal 1^e inseminaties is nu vrij stabiel op een heel mooi niveau. Roodblaar wordt bij KI duidelijk meer gebruikt dan zwartblaar, maar verhoudingsgewijs steeg vanaf 2016 het gebruik van zwartblaar meer dan roodblaar.

Vergelijken we over de rassen heen, dan wordt Blaarkop aanmerkelijk meer gebruikt voor herinseminaties dan de andere rassen. Goede bevruchtingsresultaten en de meerwaarde van de kalveren zullen daarbij een rol spelen.

Blaarkop is zeer populair voor gebruik om (HF)koeien die slecht drachtig worden, drachtig te krijgen zijn.

Een vraag daarbij zou kunnen zijn of specifiek enkele blaarkopstieren voor dat doel gebruikt worden, en of dat ten koste gaat van het uiteindelijke aantal dochters dat aan de melk komt.

Wel heeft het een positieve invloed in te vriezen aantal doses (per stier) en het aantal in te zetten stieren per jaar.

Uitgaande van maximaal 3000 doses per stier, kunnen / moeten er ieder jaar tenminste vier nieuwe KI-stieren ingezet worden.

Wij spreken de wens uit dat ook de blaarkopkruislingen door melkveeouders met HF opgefokt worden tot melkkoe.

Aandachtspunt: jaarlijks worden helaas nog wat DHZ-inseminaties en dekkingen niet of niet tijdig geregistreerd.

Dit heeft ook effect op het aantal geboren stamboekkalveren.

Op 6 december jl. was de derde indexdraai van dit jaar. In april werd de vierjaarlijkse basisaanpassing uitgevoerd en werden enkele gebruikseigenschappen en exterieuronderdelen iets anders 'ingewogen'. Dit heeft invloed op de cijfers. Toch worden er bij elke indexdraai nog wel weer kleine aanpassingen doorgevoerd; zoals dat nu de vererving van 'kalvervitaliteit' gebaseerd is op meer / enkele andere onderliggende kenmerken.

Zoals na elke indexdraai berekenen wij van de **30 meest actuele / recente blaarkopstieren** de gemiddelden per onderdelen, en gebruiken dat als 'blaarkopbasis' om de stieren onderling te vergelijken. Dit vormt een stabiele basis voor een reële vergelijking, ook ter vergelijking van de nieuwe indexdraai ten opzichte van de voorgaande. Zo is Appie van Luxemburg doorgeschoven naar de categorie 'oude stieren', maar heeft het feit dat hij een extreem hoog eiwitgehalte vererfde zo goed als geen invloed op het niveau van het gemiddelde van de huidige 30 stieren (want de +0,37%eiwit van Appie gedeeld door 30, komt uit op slechts +0,01% in het gemiddelde).

Er zijn wel een paar opvallende dingen bij deze indexdraai ten opzichte van de indexdraai in augustus jl. Zo komt 'levensduur' nu gemiddeld maar liefst 44 pnt (dgn) gunstiger uit voor de actuele 30 stieren, en bij de 23 'oude stieren' komt het 18 pnt gunstiger uit terwijl daar geen dochters bij gekomen zijn en die stieren allen een heel hoge 'betrouwbaarheid' van de indexen hebben..., dus daar moet ergens sprake zijn van een wijziging in de berekening / inweging van de onderliggende kenmerken.

Ook het gemiddelde van het exterieurkenmerk 'type' verschilt nogal ten opzichte van de vorige keer: bij de actuele 30 stieren gaat het van 93,7 in augustus naar 92,7 nu, en bij de oude stieren van 92,8 in augustus naar 91,4 nu. Dat zijn toch forse verschillen die niet anders dan het gevolg van een iets gewijzigde inweging van onderliggende kenmerken kan zijn. Dat geeft wel onduidelijkheid en geeft nogmaals aan dat niet alle cijfers als heel absoluut bekeken moeten worden; dat het belangrijk is om voldoende informatie van de praktijk erbij te betrekken, zo mogelijk ondersteund met foto's.

Wat productievererving betreft scoren de 30 actuele blaarkopstieren deze keer ietsje gunstiger; de IINET ging met 16 pnt omhoog, en ook bij de oude stieren was er sprake van een stijging: +13 pnt. De 30 actuele stieren kregen er gemiddeld zes dochters bij. In totaal betreft het 5874 dochters; gemiddeld 190 dochters per stier (waarvan bij meerdere stieren een aanzienlijk deel van de dochters uit een HF-moeder afkomstig is (er is gecorrigeerd voor heterosis-effect)).

De stieren die er de meeste dochters bij kregen in deze periode (half juli t/m half november) zijn: Fedor +15, Franciscus +13, De Cock +13, Marnix 7 +11, Zeeoogst Govert +11, Ebels Han +9, Jochem 2 +9. In het geheel zijn gemiddeld 53 dochters per stier op exterieur beoordeeld, dat is bijna 28%.

NN 1112 (100%G) is een best ontwikkelde (tenminste 145 cm), zware zeer rastypische zesjarige koe met een beste vierkante uier. Ze is een dochter van De Cock uit een dochter van Bertus 13 uit een dochter van M'horst Pascal x Italië's Hidde x Hemmeer Maarten x Willem 5. Zij belichaamt in feite 'de ideale Blaarkop'.
Bedrijf: VOF Honig, Stomporetoren

Fedor heel keurig 'all round'

De meeste nieuwsgierigheid gaat bij elke indexdraai uit naar de nieuwste stieren die nog maar kort een eerste index hebben. In augustus kreeg de roodblaar **Fedor** (Bertus 13 x Jochem 2)(CRV) voor de eerste keer een index op basis van de eerste dochters in productie. Toen betrof het 31 dochters en nu 46. De betrouwbaarheid steeg met 5% van 69 naar 74%. Hiermee neemt hij meer afstand van zijn afstammingsindex en dat pakt gunstig uit. Hij staat nu op +85kgm, +0,23%vet en +0,09%eiwit. Er zijn 8 dochters die op exterieur beoordeeld zijn en ook dat pakt heel goed uit: frame 101 / type 105 / uier 100 / benen 101 en bespiegeling 105. Met in de toekomst meer gekeurde dochters kan / zal hier zeker nog het één en ander aan wijzigen, maar het is een heel keurige start.

Stalgenoten Matts en Hendrik; heel verschillend

In april kregen de zwartblaar Hendrik en de roodblaar Matts uit de stal van Jan en Ruth Verdegaal voor het eerst een eigen index. De afstamming van beide stieren is heel verschillend en dat komt er zeker in de vererving ook uit. Beiden hebben 12%HF, en bij Matts had dat tot gevolg dat helaas bleek dat hij de 'bontfactor' heeft in de vererving van de aftekening. Hendrik vererft dat niet, maar zijn dochters hebben qua vererving met HF-kenmerken. **Hendrik** (Udo x Italië's Flip)(CRV) is een 'melkstier' met +298kgm maar met -0,51% zeer negatief in de vetvererving. Dat is echter niet geheel een verrassing want zowel Udo als Flip zijn sterk negatief in de gehaltenvererving. Daarbij vergeleken valt de -0,08%eiwit van Hendrik nog mee. Qua exterieur scoren de 8 gekeurde dochters ook ondergemiddeld en zijn ze licht / melktypisch van bouw. **Matts** (Willem 5 x Bayershoeve Piet)(KI Samen) heeft nu 26 dochters en die geven hem beslist mooie productiecijfers: +145kgm met +0,31%vet en +0,20%eiwit. Qua exterieur valt er nog geen conclusie te trekken met nog maar 4 gekeurde dochters. Het is dus nog even afwachten hoe hij zijn index zich verder ontwikkelt.

Kaatje 59 (100%G), een derdekalfs dochter van Sander 8. Haar moeder is een melktypische dochter van Sjoerd. Van Kaatje 59 is een stiertje van Abels Heino 31 in opfok, met mogelijke KI-inzet op termijn.
Bedrijf: Pak-van Donselaar, Barneveld

Sander 8 melkstier met goed ontwikkelde persistente dochters

Evenals Fedor is **Sander 8** (KI Kampen) een roodblaar stier uit stal Zuidveld, maar er zit weinig verwantschap tussen beide stieren en de vererving is ook nogal verschillend. Sander 8 (Italië's Fabian x Wiebe v De Wilg) heeft nogal 'oud bloed' via zijn moedersvader (Genenbank). De moeder van Sander 8 was een ouderwetse, nogal bespiegde koe met een wat slordige uier; niet direct als melktypisch te betitelen, maar ze was daarentegen wel melkrijk en vooral heel persistent binnen de lactaties en ze bleek ook sterk te zijn. Haar zoon Sander 8 is zondermeer een sterke melkvererver met maar liefst +744kgm en ook zijn 62 goed ontwikkelde dochters blijken persistent; hij scoort '103' voor persistentie, en is daarmee de op één na hoogste blaarkopstier. Qua gehalten scoort hij met eiwit met -0,06% hoger dan de verwachtingswaarde destijds was, maar met -0,35%vet scoort hij lager. Op de uiers is nog wel eens iets aan te merken maar de uiergezondheid '101' is netjes. De conclusie kan zijn dat de invloed van zijn moeder op zijn dochters duidelijk te zien is. De volle zus van Sander 8 is een mooie koe met een prima uier, maar ze is iets minder melkrijk.

Franciscus steeg en daalde met de liters

Het aantal melkgevende dochters van de zwartblaar **Franciscus** (*Joost x Meyenhorst Pasca*)(CRV) stijgt langzaam en staat nu op 70. Daarmee stijgt ook de betrouwbaarheid van de index, temeer omdat er ook al tenminste enkele derde kalfskoeien zijn. In augustus 2022 kreeg hij met 27 dochters zijn eerste index en die pakte gunstiger uit dan de verwachtingswaarde op basis van zijn afstamming. In december 2022 leek het nog iets gunstiger maar in april 2023 zakte hij flink terug. Nu stabiliseert het en blijkt hij vooral een prima vetverver met +0,44%. Ook het eiwitgehalte is mooi met +0,06%. De liters staan fors in de min met -861kgm.

Zijn dochters tonen in de praktijk vaak nogal melktypisch en vrij goed geuierd, maar de 19 gekeurde dochters tonen dat het lichtgebouwde vaarzen zijn met matige uiers. Het kan echter zijn dat de uiers ondergewaardeerd worden want het is gebleken dat kleinere koeien stelselmatig lager gewaardeerd worden qua uiers. Qua NVI was Franciscus deze indexdraai de hoogste stijger; hij steeg 40 punt en gemiddeld stegen de 30 blaarkopstieren 7 punt. Of de dochters voldoende duurzaam / robuust blijken dat zal de tijd moeten leren. Het lijkt dat hij meer een aardje naar zijn vaardje heeft dan dat zijn moeder veel invloed heeft.

Obelix doet zijn naam geen eer aan

De naam van de roodblaar **Obelix** (*Wim x Bayershoeve Piet*)(CRV) schiep de verwachting dat het een 'grote jongen' zou worden. Qua eigen exterieur voldeed hij wel aan die verwachting maar de productievererving schiet tekort. De eerste teleurstelling kwam toen bleek dat hij via zijn vader (*een zoon van Marnix 7*) de bontfactor vererfde. Hij ging ook versneld van de stierenkaart af bij CRV. Zijn nu 51 dochters resulteren in -712kgm met +0,11%vet en +0,09% eiwit. De exterieurvererving met 14 gekeurde dochters is wat ondergemiddeld waarbij met name '90' voor uiers zwak is. Dat geldt helaas ook voor '91' voor uiergezondheid.

*Tetske 149 (100%G) is één van de betere dochters van Obelix. Het is een tweedekalfs koe met een vlot goede productie. Haar moeder werd geboren bij Warmerdam bij Warmond.
Bedrijf: Goudbeek, Epe*

Gerbrand doet het netjes

De door de Blaarkopstichting beschikbaar gestelde biologische roodblaar stier **Gerbrand** (*Fison v De Har x Italië's Cobus*)(via KI De Toekomst) krijgt nog maar mondjesmaat iets meer dochters. Evenals in augustus betreft het nu nog maar slechts 24 dochters. Deze dochters zorgen wel voor een heel mooie vererving met +313 kgm met +0,09%vet en -0,08%eiwit. Er is nog maar één dochter gekeurd, maar de geluiden zijn positief. Er zit zeker wel perspectief in deze stier en hij kan nog gebruikt worden. Ook zijn lage verwantschap met de populatie (8%) maakt hem breed inzetbaar. Van zijn zoon Joop van Bovendijk (CRV) komen de eerste dochters momenteel aan de melk.

Nieuw Bromo Zorro; prima uiers, kracht en laatrijtheid

Met nu 40 dochters in de index is ook bij **Zorro** (*Martin 2 x Riv. Remko*) het aantal nog vrij gering, maar er zijn al wel 25 in de tweede, 13 in de derde en twee in de vierde lactatie. De liters en het eiwitgehalte begeven zich rond het rasgemiddelde, het eiwitgehalte is met +0,11%eiwit heel mooi. Daarbij scoort hij heel mooi op exterieur; zijn maar liefst 29 gekeurde dochters resulteren in **103** voor

uiers en daarmee is hij de topscorer. Ook uiergezondheid 102 is heel goed. Daarnaast scoort hij ook nog eens **104** voor laatrijtheid en op vrijwel alle gebruikseigenschappen doet hij het heel netjes. Al met al een prima verver. Het is te hopen dat er nog eens een (paar?) zonen van hem beschikbaar komen voor de fokkerij. Het sperma van Zorro is nagenoeg opgebruikt (*informeer bij KI De Toekomst*). Van zijn goed verervende vader **Martin 2** (*Hemmeer Job*) is nog voldoende sperma beschikbaar. Zijn 67 dochters produceren rond het rasgemiddelde, met goede gebruikseigenschappen. Hij valt vooral op met een hoge score voor '**persistentie**' **105!** en laatrijtheid 103. Hij is een echte 'vaderszoon' en had ook een zeer productieve sterke moeder (*inmiddels ruim 13 jr oud*). Martin 2 is ook te bestellen bij KI De Toekomst.

Rooie Rinus keurige productieverver

KI Kampen heeft naast de extreme melkverver Sander 8 ook de roodblaar **Rooie Rinus** die het helemaal niet gek doet qua productie. De melkgift ligt rond het rasgemiddelde maar met +0,19%vet en +0,18%eiwit is hij een prima gehaltenverver. Hij heeft nu 77 dochters in de index, daarvan zijn 12 op exterieur beoordeeld. Het zijn wat lichtgebouwde koeien die nog wat weinig robuustheid uitstralen. Qua gebruikseigenschappen scoort hij rondom goed, vooral voor wat betreft karakter **104** en melksnelheid **104**. Een zwak punt is helaas de uiergezondheid 90. De uivorm is gemiddeld. Van hem is de zoon Palfenier van Oosterom afgelopen najaar bij CRV beschikbaar gekomen. Hij komt uit een sterke dochter van Bertus 13 die zware dochters met vlot goede uiergezondheid vererfde.

De Cock, Govert, Jonno, Markiem en Meindert

Van De Cock, Zeeoogst Govert zijn de indexen inmiddels op heel wat dochters gebaseerd die veelal ook al wat langer in productie zijn; hun vererving is niet meer aan veel verandering onderhevig. Voor Jonno en De Graslanden Markiem ligt dat nog iets anders, hun aantal dochters is met resp. 52 en 83 nog vrij gering. Dat betreft vooral ook het aantal op exterieur beoordeelde dochters van Jonno en Markiem, resp. 13 en 15. Ook Italië's Meindert heeft nog maar 9 gekeurde dochters, amper 10% van zijn dochters die in productie zijn/waren; zijn dochters blijken wel duurzaam.

*Trijntje 219 (87%G) is een leuke jonge vaars van De Cock uit een dochter van Franciscus uit en dochter van Hemmeer Maarten.
Bedrijf: Langelaan, Blesdijke*

Snel naar de stieren met de huidige gegevens bekijken op blaarkopnet? Scan de QR-code om naar 'Actuele stieren' blaarkopnet te gaan.

Er valt wat te kiezen in de blaarkopfokkerij, maar kies bewust. Voorkom teveel inteelt:

*gebruik een stier niet op een dochter van zijn vader!
(zie de tips per stier bij Stiereninformatie op www.blaarkopnet.nl).*

Nieuwe stieren bij KI

Hooilanden Arthur (100%G), is een laatrijpe nieuwe biologische stier. Het is een zoon de Nero (Zeogst Govert x Hemko) uit een sterke dochter van Meyenhorst Pascal. Arthur heeft A2A2. Fokker: Lodewijk Pool en Floor de Kanter bij Bennekom

Hooilanden Arthur

In december kwam bij KI De Toekomst de zwartblaar Hooilanden Arthur beschikbaar. Het initiatief voor de inzet van deze jonge stier is genomen door Theo van Zwieten jr (als eigenaar) en Zwanet Faber. BioKI had al een paar keer het verzoek gedaan om een nieuwe biologische stier in te zetten. Daarmee kwam deze door Lodewijk Pool en Floor de Kanter op hun biologische melkveehouderij 'De Hooilanden' gefokte zoon van Nero in beeld. DNA-onderzoek wees uit dat Arthur **Bèta Caseïne A2A2** heeft, en dat was ook wel een voorwaarde omdat daar extra vraag naar is. Daarbij heeft hij ook Kappa Caseïne AB hetgeen gunstig is voor de kaasproductie. Voor de fokkers Lodewijk en Floor is het een mooie mijlpaal dat dit de eerste door hen gefokte KI-stier is.

Nero, de vader van Arthur was een fraaie rastypische zwartblaar zoon van Zeeogst Govert uit Zaffira, een fraaie, goed geuierde dochter van Hemko. Nero werd gefokt door Jan Wieringa (Veld en Beek). De moederlijn wordt gevormd door de bekende Johanna's uit de Italië-stal.

Adrie 79, de moeder van Arthur komt niet uit een bekende fokstal. Haar moedersmoeder werd jaren geleden door Lodewijk en Floor aangekocht. De afstamming was niet volledig geregistreerd; er zat een deel HF en MRY en een beetje blaarkopbloed in. Met de roodblaar Hemmeer Nicolaas gaf zij in 2008 Adrie 73, de moeder van de nu bijna 13-jarige Pascal-dochter Adrie 79 (87%G). Het is een prima ontwikkelde koe met een goed gevormde en sterke uier en beste benen. Ze is een goede productiekoe met knap bovengemiddelde gehalten.

aAa-code 654123; Arthur is de enige blaarkop met deze code !

Adrie 79 (V: Meyenhorst Pascal), moeder van Arthur, in 2022 als ruim 11-jarige. In dat jaar werd ze ingeschreven maar 82 pnt voor exterieur met een kruishoogte van 141 cm.

Hemmeer Fokke

Vrijwel tegelijkertijd met het beschikbaar komen van Arthur kwam bij CRV de roodblaar Hemmeer Fokke beschikbaar. Fokke is de eerste roodblaar KI-stier uit de stal van Theo en Jelle Warmerdam. Qua afstamming heeft Fokke via zijn vader **Hemmeer Stan** enige verwantschap met de eerder in 2023 ingezette Hemmer Edwin. De vader van Stan en de moedersvader van Edwin is namelijk de Rik van Luxemburg-zoon Hemmeer Quinten. Die fokte sterke en productieve koeien.

Tetske 151, de moeder van Fokke, is via haar vader Hemmeer Teus (V: Leo 4) een halfzus van de moeder van Hemmeer Bauke. Maar hier is nog meer verwantschap met Bauke, want de moeder van Tetske 151, Tetske 108, was ook de moeder van Hemmeer IJsbrand, de vader van Bauke! Al met al blijken Fokke en Bauke voor ongeveer 70% verwant. **Enige voorzichtigheid met gebruik van Fokke op dochters van Bauke is dus geboden.** Maar met de populatie is de verwantschap met '8' laag, en dus is hij breed inzetbaar. Hemmeer Fokke heeft **Bèta Caseïne A2A2**.

De aAa-code van Fokke is: **462531** deze code komt bij Blaarkop ook weinig voor; het is dezelfde code als Fedor had. Hemmeer Fokke is na Job, Julius, Maarten, Udo, Bauke en Edwin de zevende stier uit deze oude blaarkopstal.

Hemmeer Fokke (100%G) als jong kalf bij Warmerdam. De eerste roodblaar stier uit deze stal die via KI beschikbaar is gekomen. Fokker: Theo en Jelle Warmerdam, Sophiahoeve bij Warmond

De officiële foto die bij CRV gemaakt wordt, en het filmpje hebben we nog niet ontvangen. Zie binnenkort op blaarkopnet, en bij CRV.

Tetske 151 (V: Hemmeer Teus) in 2023 als ruim 9-jarige. Het is een goed ontwikkelde koe met een ruime middenhand en een ruime, wat ver naar voren geplaatste uier. Het is een hoogproductieve koe.

Uniek: zeven nieuwe blaarkopstieren bij KI in 2023

Het streven om jaarlijks tenminste vier nieuwe blaarkopstieren in te zetten bij KI's is in 2023 ruimschoots gehaald met maar liefst zeven nieuwe stieren, waarvan drie van 'biologische' herkomst. De bedoeling is dat er ook in 2024 nog wel een of twee nieuwe biologische stieren worden ingezet. Zo blijft het aanbod ruim.

Nog iets over de 'Aanhoudingspercentages'

Op aanvraag ontvingen wij van CRV ook de 'Aanhoudingspercentages' van dochters van stieren in de melkproductie. Wij vragen dat eens per jaar in december op. Dit geeft inzicht in het aantal dochters dat van een stier op bepaalde leeftijd(en) in productie hadden kunnen zijn, en die ook (nog) daadwerkelijk in productie zijn. De oudste leeftijd waarop het berekend wordt is op 72 mnd (6 jaar) na de eerste afkalving als melkkoe. Die dieren zijn dus tenminste ca. 8 à 9 jaar oud. Al jarenlang staat **Hemmeer Job** bekend als topper met op **72 maand** nog maar liefst **37%** in productie. Dat is hoog! (Er zijn inmiddels ook al twee 100-tonners van hem).

Kijken we naar zijn score op 'levensduur' dan staat hij op +322 dgn. Nemen we hem als referentiekader voor de overige stieren met voldoende dochters, dan zien we **Peppelen Sunny 4** eruit springen met een topscore van **+583** dgn. Zijn oudste dochters zitten in de categorie 48 mnd (54 stuks) en daarvan is nog 59% in productie. Daarmee staat Sunny 4 duidelijk het dichtst bij Hemmeer Job die op 48 mnd op 61% staat. Sunny 4 heeft nog geen dochters op 60 mnd. Kijken we naar die categorie dan komen Jochem 2 (44%), Martin 2 (42%) en Rivierduin Rex 1 (40%) het dichtst in de buurt van Hemmeer Job die op 60 mnd op 48% staat. Over een jaar in december 2024 zal er voor veel stieren wat meer duidelijkheid zijn, maar van Hemmeer Job zal het niet meer wijzigen, en het is mooi om aan zijn 'ideaalbeeld' de anderen te spiegelen. Dit zijn echte praktijkgegevens, en geen 'fokwaardeschattingen' met onderliggende berekeningen en wegingsfactoren.

Stiernaam	aantal dochters op xx mnd					% dochters werkelijk in prod is geweest					levensd	laatrijph
	24 m	36 m	48 m	60 m	72 m	24 m	36 m	48 m	60 m	72 mnd		
APPIE VAN LUXEMBURG	381	371	367	357	347	76	62	48	35	23	44	102
BERTUS 12	190	171	148	126	108	72	54	33	23	15	-136	96
BERTUS 13	298	290	287	279	255	59	43	30	22	16	-280	101
DE GRASLANDEN MARKIEM	52	40	25	11	1	75	53	28			-139	96
FRED VAN SUDDENDORF	242	234	225	209	200	69	49	34	19	13	-527	92
HEMMEER JOB	284	271	264	254	249	78	70	61	48	37	322	104
HEMMEER MAARTEN	381	373	361	355	345	67	47	33	21	14	-408	94
HEMMEER UDO	177	134	99	63	13	69	51	47	35		-28	100
HENMEER JULIUS	129	117	115	110	109	78	62	50	34	22	-271	100
HERMAN RF	141	127	113	100	90	73	57	42	27	16	147	100
ITALIE'S HIDDE	355	346	331	326	323	77	63	40	24	13	-313	96
ITALIE'S MEINDERT	74	67	65	64	58	65	57	42	36	26	-331	103
JARI 2	61	43	32	12	2	75	58	56			-62	99
JOCHEM 2	113	95	81	55	24	77	60	46	44	29	-213	94
JONNO	29	27	25	21	19	79	63	44	29		51	102
MARNX 7	779	730	689	644	606	63	47	32	19	11	-433	95
MARNX 8	228	223	218	211	202	68	49	33	22	15	-463	99
MARTIN 2	58	55	47	33	8	76	58	53	42		18	103
MATEN'S MARINUS	95	92	90	86	79	65	53	39	30	20	-359	101
MEYENHORST PASCAL	318	296	279	264	236	74	62	47	36	28	-97	98
MINA'S COR	273	261	251	244	239	63	51	36	27	19	-256	102
MINA'S FRITS	352	335	321	314	309	69	50	33	23	13	-533	100
PEPPELEN BAS 3	99	66	30	5	0	81	64	37			66	92
PEPPELEN SUNNY 4	116	81	54	8	0	76	67	59			583	101
RIVIERDUIN EBEL'S HAN	343	316	300	269	255	75	63	49	36	29	178	99
RIVIERDUIN REMKO	609	576	557	538	518	78	66	53	36	23	303	105
RIVIERDUIN REX 1	232	211	178	111	28	77	64	51	40	43	113	96
RUBEN	275	265	259	252	244	67	49	32	24	14	-265	99
SJOERD	203	190	181	165	144	69	52	39	34	31	-263	103
SUNNY 1	225	211	199	195	189	75	60	41	29	19	-187	102
WILLEM 5	336	318	308	299	292	82	66	56	43	31	46	99
WOLTMAN	171	159	153	146	141	80	56	41	28	14	-195	94
						72,7	57,1	42,7	30,9	21,4	-121,5	99,0

Voor dit overzicht hebt u misschien even een vergrootglas nodig... maar in de digitale versie van De Blaarkopper op blaarkopnet kunt u het gemakkelijker lezen en evt. vergroten.

Stieren met nog (te) weinig dochters op 48 mnd, zoals o.a. Rooie Rinus, De Cock, Zeeoogst Govert, Nw Bromo Zorro, Sander 8, heb ik uit deze tabel gelaten; die scores zijn nog onvoldoende betrouwbaar. Indien getallen in rood staan, dan betreft het ook nog weinig dochters. Bij Rex 1 zal de score op 72 mnd in productie nog dalen als er meer dochters in die groep vallen, omdat op 60 mnd de score lager is. Ter vergelijking heb ik in de rechterkolommen de scores voor 'levensduur' (uit de index) en 'laatrijtheid' (uit de index) gezet. In de berekening van de score voor 'levensduur' wegen ook nogal enkele productie- en exterieurkenmerken mee. Mede daardoor zit er verschil tussen 'theorie' (de index) en 'praktijk' (aanhoudingspercentage). De stieren die qua 'aanhouding' beneden '20' op 72 mnd scoren, hebben ook een lagere levensduur: -296. De stieren die >'19' scoren gemiddeld: -41. Dat is toch een aanzienlijk verschil.

Iets meer over verwantschap en inteelt

Als vervolg wat in De Blaarkopper sept.'23 is vermeld en ter aanvulling van wat op pg.10 bij de nieuwe stier Hemmeer Fokke staat, gaan we hier nog iets uitgebreider in op de verwantschap tussen enkele stieren. Degenen die bekend zijn met wat steeds op de website blaarkopnet bij stiereninformatie per stier wordt vermeld, die weten dat wij aangeven bij welke paringen gelet moet worden ter voorkoming van teveel inteelt. Nu ben ik bezig om de verwantschap tussen de KI-stieren in een exceloverzicht uit te werken. Daarbij neem ik vijf generaties mee in de afstamming. Het is een heel gepuzzel, maar het geeft wel heel goed inzicht. Later meer... Los van de onderlinge verwantschap van de stieren telt ook zeker de verwantschap met de te paren koe/pink mee. Daarbij is het met name aan de veehouder om goed op te letten welke stier op welk die gezet wordt. Daarnaast is het aan de KI's om voldoende variatie aan te brengen tussen de in te zetten stieren. Zo past Palfenier bijvoorbeeld goed op dochters van Zeeoogst Govert maar is voorzichtigheid van gebruik op Fedor geboden.

Waar blijven de sokjes?

Helemaal niet belangrijk..., maar... met name de nieuwe lichte zwartblaar stieren hebben nog maar heel weinig 'sokjes'. Losse blaren lijken bij de zwartblaren ook steeds minder voor te komen. Het is niet iets om stieren op te selecteren, maar een paar sokjes en enige variatie in blaren is wel iets dat bij het ras hoort. En... geen 'blessen' (geen blaren die de hele wang beslaan). Roodblaar heeft vaak iets meer 'wit' (iets meer sokjes en vaker losse blaren).

Zwart en rood

Nadat jarenlang duidelijk meer rood- dan zwartblaar stieren bij KI Werden ingezet is nu de balans zo ongeveer 50/50. Er is de laatste jaren ook een lichte toename van interesse in 'zwartblaar' ten opzichte van roodblaar. Daarnaast hebben de meeste zwartblaar stieren ook de 'roodfactor', maar ook in toenemend aantal zwartblaar stieren die 'zuiver zwart' zijn. Bij de stieren waarvan wij het weten staat op de stierenkaart bij ras/haarkleur 'zz' vermeld.

De 13-jarige Blaartje 47 (Appie v Luxemburg x Hemmeer Job) is een toonbeeld van kracht en levensduur. In oktober kalfde ze voor de twaalfde keer. Haar moeder werd 17 jaar. Bedrijf: Gunterstein, Van Tilburg, Breukelen

Nog iets over 'kalvervitaliteit'

In het begin van dit artikel werd al even het kenmerk 'kalvervitaliteit' aangehaald. Naast dat de inweging van onderliggende factoren bij deze indexdraai zijn aangepast en waardoor het gemiddelde van de actuele 30 blaarkopstieren bijna 2 pnt daalde, valt er ook iets op. De 'oude 23 stieren' scoren sowieso bijna 4,2 pnt lager dan de actuele 30 stieren. Dat is een gunstige ontwikkeling. Daarbij valt op dat de stieren met in meer of mindere mate Italië's Frits in de afstamming duidelijk slechter scoren, en dan met name Italië's Jaap die Frits dubbel in de afstamming had; hij scoort het slechtst. De jongere stieren hebben dit bloed minder in de afstamming en scoren aanmerkelijk beter.

Wist je dat:

het belangrijk is om te melden als er een 'bont' kalf geboren is? Dan kunnen wij te weten komen welke stieren bonfactor hebben.

TIP:

Check als de inseminator geweest is altijd of de kaart volledig is ingevuld, en bewaar of tenminste controleer het rietje met datgene wat genoteerd is! **Is de juiste stier gebruikt?!**

TIP: vergeet niet de DHZ-inseminaties tijdig te verwerken...

Tetske 176 (100%G) is als dochter van Hemmeer IJsbrand een halfzus van Henmeer Bauke. Ze was zevende in de productieklasse 2e lactatie. Bedrijf: Warmerdam, De Sophiahoeve, Warmond

Website KI's < links > informatie blaarkopstieren / verkopers:

Stieren.ki.samen.nl

[KI - Kampen](#)

[Stierencatalogus - CRV \(crv4all.nl\)](#)

[Blaarkop - KI de Toekomst](#)

BRS: Fred Reinders [Blaarkop - Vivax Genetics](#)

Dick Huisman (Nrd.Nederland): 06 36540694 (distributie div. KI-stieren)

TIP:

Voorkom (teveel) inteelt

Kijk goed naar de afstamming van koe en stier

TIP: gebruik een stier met Kappa Caseïne 'B' voor meer kaas

Katy 97 (100%G) is een leuke jonge dochter van Jonno. Haar moeder is een dochter van Leo 4 uit een dochter van Hemmeer Job. Doordat Jonno een zoon van Hemmeer Job is, is ze daar dus op ingeteeld. Bedrijf: Huppelschoten, Ten Post

Kijk voor stiereninformatie over de nieuwe en andere KI-stieren op blaarkopnet: [Actuele Stieren - Blaarkopnet](#) en [Kruisling- en bontfactor stieren: KRUISLING en BONTFACTORstieren - Blaarkopnet](#)

Enkele van de hieronder vermelde stieren staan niet meer bij de KI op de Stierenkaart. Mogelijk is er nog sperma bij enkele veehouders of inseminatoren in het vat.

Zwanet Faber

februari 2024

KI-cod	KI	Stiernaam	Vader	M-vader	bloedw.%G	aAa	Kappa	Beta	C	opmerking m.b.t. vererwing op blaarkopniveau
de stieren in dit overzicht zijn merendeels nog beschikbaar via KI of in voorraad bij veehouders										
36815	Samen	Bertus 12	Willem 5	Ralmeta's Ruby	100 GR *	423		A1A2	KGM:-101 / %V:+0,39 / %E:+0,09 / uiers -4 / benen -7 / laatrijp -3	
941710	CRV	De Cock	Leo 4	Simon	87GR-12HF rf	423		A2A2	KGM:+307 / %V:+0,30 / %E:-0,05 / uiers +2 / benen +2 / laatrijp -3	
36965	Samen	De Graslanden MARKIEM	Markant	De Graslanden Piet	100 GR *	534		A2A2	KGM:-408 / %V:+0,25 / %E:+0,12 / uiers -5 / benen +3 / laatrijp -3	
942284	CRV	Fedor	Bertus 13	Jochem 2	100 GR *	462	BB	A1A2	KGM:+85 / %V:+0,23 / %E:+0,09 / uiers +5 / benen +3 / laatrijp -1	
941713	CRV	Franciscus (bio)	Joost	Meyenhorst Pascal	100 GZ (zz)	432		BB	KGM:-861 / %V:+0,44 / %E:+0,06 / uiers -3 / benen +1 / laatrijp -1	
57245	BioKI / De Toekomst	Gerbrand (bio)	Fison van De Har	Italië's Cobus	100 GR	531		A1A2	KGM:+313 / %V:+0,09 / %E:-0,08 / uiers +4 / benen -4 / laatrijp -3	
942060	CRV	Hendrik	Hemmeer Udo	Italië's Frits	87 GZ-12HF (zz)	435	AE	A1A2	KGM:+298 / %V:-0,51 / %E:-0,08 / uiers -1 / benen +0 / laatrijp -1	
36565	Samen	Herman	Hemko	Italië's Frits	100 GZ rf	531		A2A2	KGM:-472 / %V:-0,25 / %E:-0,05 / uiers +1 / benen +1 / laatrijp +1	
39602	Kampen	Italië's MEINDERT	Italië's Floris	Italië's Frits	100 GZ rf	453		A2A2	KGM:-424 / %V:-0,10 / %E:-0,19 / uiers +5 / benen +0 / laatrijp +4	
57205	Toekomst/BRS	Jari 2	Marnix 12	Leo 2	100 GR *	531		A1A2	KGM:+572 / %V:-0,24 / %E:-0,15 / uiers +6 / benen -2 / laatrijp +0	
57201	BRS/Toekomst	Jochem 2	Gidion 2	Ralmeta's Ruby	87GR-12HF	531	AB	A2A2	KGM:+227 / %V:-0,02 / %E:+0,01 / uiers +3 / benen -4 / laatrijp -5	
36794	Samen	Jonno	Hemmeer Job	Mina's Frits	94GZ-6HF rf bf	243		A2A2	KGM:+482 / %V:+0,00 / %E:-0,24 / uiers +3 / benen -3 / laatrijp +3	
82359	Toekomst/BRS	Leo 4	Mix	Italië's Italiëna	100 GZ rf *	435		A2A2	KGM:+169 / %V:-0,20 / %E:-0,28 / uiers +1 / benen -1 / laatrijp +2	
57204	BRS/Toekomst	Martin 2	Hemmeer Job	Victor	100 GZ rf *	351		A1A2	KGM:-55 / %V:-0,03 / %E:+0,04 / uiers -1 / benen +2 / laatrijp +4	
361067	KI Samen	Matts	Willem 5	Bayerhshoeve Piet	87GR-12HF bf	435		A1A1	KGM:+145 / %V:+0,31 / %E:+0,20 / uiers -3 / benen -4 / laatrijp -2	
39577	BRS/CRV	Meyenhorst PASCAL	Hemmeer Julius	Hemmeer Frans	100 GZ rf	312	AB	A2A2	KGM:-974 / %V:+0,58 / %E:+0,20 / uiers -3 / benen +1 / laatrijp -1	
57244	De Toekomst /CRV	Nw Bromo ZORRO (bio)	Martin 2	Rivierduin Remko	87GZ-12HF (zz)	456		A1A2	KGM:-33 / %V:-0,01 / %E:+0,11 / uiers +8 / benen +2 / laatrijp +5	
941539	CRV	Peppelen BAS 3	Bertus 7	Appie v Luxemburg	87 GR-12HF	432		A1A1	KGM:+1536 / %V:-0,57 / %E:-0,28 / uiers -4 / benen +0 / laatrijp -7	
941540	CRV	Peppelen SUNNY 4	Simon	Appie v Luxemburg	100 GZ rf *	423		A1A2	KGM:+471 / %V:-0,19 / %E:-0,07 / uiers +6 / benen +8 / laatrijp +2	
39574	Kampen/CRV	Rivierduin EBELS HAN	Ebel v Fritema	Italië's Sam	100 GR	156		A1A2	KGM:-273 / %V:-0,20 / %E:-0,11 / uiers -2 / benen +3 / laatrijp +0	
39701	CRV	Rivierduin REX 1	Italië's Paul	Mix	100 GR	234		A1A2	KGM:-310 / %V:-0,19 / %E:+0,03 / uiers +6 / benen -1 / laatrijp -3	
39815	KI Kampen	Rooie Rinus	Bertus 12	Sunny 1	100 GR *	423		A1A2	KGM:-31 / %V:+0,19 / %E:+0,18 / uiers +0 / benen -4 / laatrijp -4	
39892	KI Kampen	Sander 8	Italië's Fabian	Wiebe vd Wilg	100 GR *	435	AB	A2A2	KGM:+744 / %V:-0,33 / %E:-0,09 / uiers -2 / benen -1 / laatrijp +3	
57157	BRS/CRV/Toekomst	Sjoerd	Appie v Luxemburg	Italië's Flip	100 GR *	423	AB	A2A2	KGM:-637 / %V:-0,03 / %E:+0,34 / uiers -5 / benen +4 / laatrijp +4	
941711	CRV	Zeeoogst GOVERT	Jochem 2	Abels Heino 31	100GR *	432	BB	A2A2	KGM:+46 / %V:+0,05 / %E:-0,06 / uiers +4 / benen -3 / laatrijp -3	
942457	CRV	Hemmeer BAUKE	Hemmeer IJsbrand	Hemmeer Teus	100 GZ rf	432		A1A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
942359	CRV	JOOP van Bovendijk	Gerbrand	Martin 2	87GR-12HF	561		A1A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: +	
821196	De Toekomst	Oosterom v ARIE	Jari 2	Appie v Luxemburg	100 GR *	465	AB	A2A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: +	
57295	De Toekomst	Zuiderpolder LEONARD (bio)	Leo 4	Zeilust Henk 4	100 GZ *	546		A2A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
942583	CRV	Ande Niedijk KNOT (bio)	Zeeoogst Govert	Tim v Luxemburg	100 GR * bf	156	AB	A1A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
942796	CRV	Reinhart (bio)	Jacob v Suddend	Zeeoogst Govert	100 GZ * (zz)	561		A2A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
942856	CRV	Hemmeer EDWIN	Rivierduin Rex 1	Hemmeer Quinten	100 GZ	543		A1A1	vw: KGM: - / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
942907	CRV	Widar (bio)	De Cock	Abels Heino 31	100 GZ * (zz)	534	AB	A2A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
942921	CRV	PALFENIER v Oosterom	Rooie Rinus	Bertus 13	100 GR *	561		A1A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
57371	De Toekomst	Hooilanden ARTHUR (bio)	Nero	Meyenhorst Pascal	100 GZ *	654	AB	A2A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
942976	CRV	Hemmeer FOKKE	Hemmeer Stan	Hemmeer Teus	100 GR	462		A2A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
Kruisling stieren: voor vermelding in dit overzicht is minimaal 62%G vereist										
391096	Kampen	LAARHOEKER Martin Pp	De Cock	Perplex HF	75GZ-25HF rf	465	AB	A2A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
57286	Huisman/Toekomst	Delthe DUBBEL JACK	Delthe Jafeth	Italië's Hidde	62GZ-37HF rf bf	561		A2A2	vw: KGM: + / vet + / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +	
indien de naam van de stier een 'groene ondergrond' heeft, dan heeft de stier bewezen gemakkelijke geboorten v 103 en hoger > dus PINKENSTIER										

* ook enkele stieren waarbij 100%G vermeld staat hebben verderop in de afstamming (nog) wat HF-bloed

bf = bontfactor als Kappa Caseïne is AA, dan is niets vermeld

Blaarkop

Voor vruchtbare koeien

Reinhart

(Jacob Sud x Govert)

- ▶ Goede benen
- ▶ Brede kruizen
- ▶ Vruchtbare dochters

Hemmeer Edwin RF

(Rex 1 x Quinten)

- ▶ Goede gehalten
- ▶ Vruchtbare dochters
- ▶ Goede uiergezondheid

Widar

(De Cock x Abels Heino 31)

- ▶ Fraai type
- ▶ Beste ontwikkeling
- ▶ A2A2

Palfenier van Oosterom

(Rooie Rinus x Bertus 13)

- ▶ Goede gehalten
- ▶ Sterk beenwerk
- ▶ Fraai type

BETTER COWS > BETTER LIFE

Wilt u sperma van **Reinhart**, **Edwin RF**, **Widar**, **Palfenier** of andere stieren bestellen, bezoek dan onze webshop op shop.crv4all.nl of neem contact op met de Klantenservice via **088-0024440**

Laarhoeker Martin Rf P

De Cock x Perplex PP x Bertus 13

Laarhoeker Martin Rf P

Vader: De Cock	M.V.: Perplex PP	Basisgegevens
Moeder: Laarhoeker Martha 4	M.M.: Martha 2	aAa 465
Ext.: -	Ext.: -	Kleur rietje Donkergroen
2.04 276 7242 4,35 3,86 100	2.07 321 7334 5,05 3,85 109	Geb. datum 14-03-2021
3.03 377 11538 4,89 4,12 126	3.07 353 8529 5,09 4,16 101	Stiercode 391096
4.06 262II 9808 4,27 3,76 -		Levensnummer NL 683.060.670
Levensproductie tot heden:	Levensproductie:	Beta-Caseïne A2-A2
915 dgn. 25.588 4,54 3,93	762 dgn. 18.527 5,01 3,95	Kappa-Caseïne A/B
		Rasbalk 6G 2HF
		Fokker G.H.J. Meyerink – Ommen
	M.M.V.: Bertus 13	

K.I. Kampen

De Bese 1, 7722 PD Dalfsen | Telefoon: (0529) 43 19 67

E-mail: info@ki-kampen.nl | Website: www.ki-kampen.nl

Allerhande

De kosten van sperma van een andere KI afleveren in CRV-depot fors verhoogd.

Overweeg de aanschaf van een eigen vat.

Als u laat insemineren door CRV en bij een andere KI sperma bestelt dan zal dat sperma afgeleverd worden op een CRV-depot in de regio van de inseminatoren van CRV. Dat daar enige kosten aan verbonden zijn is logisch. Deze afleverkosten worden berekend per dosis, en komen dus over de werkelijke kosten van een rietje. Meerdere veehouders, sowieso degenen die zelf insemineren, hebben al een eigen vat en dan wordt het sperma door de KI waarvan u het koopt in het eigen vat afgeleverd. Wat daarvan de kosten zijn dat kunt u het best navragen als u de bestelling doet.

De **afleverkosten** die CRV rekent per afgeleverde dosis op een CRV-depot bedragen vanaf 1-2-2024 **€ 9,55 per stuk**.

Dat is meer dan een verdubbeling van het tarief. CRV geeft aan dat diverse kostenstijging de reden van de verhoging zijn.

Des te meer lijkt het ons om u aan te raden om te overwegen om een eigen vat aan te schaffen. Informeer bij uw KI of elders naar de kosten (soms is het mogelijk om een gebruikt vat aan te schaffen). Naast het hebben van het eigen vat zal het stikstof met regelmaat aangevuld moeten worden.

Wij als Blaarkopstichting kunnen u hierin verder niet adviseren (wij leveren die materialen niet en hebben geen zicht op de kosten).

Met een 'eigen vat' heb je mogelijkheden om over meer verschillende stieren te beschikken, en weet je of je die nog in voorraad hebt.

Bladvulling met mooie plaatjes

Naast heel veel tekst is het ook mooi om wat ruimte te bieden aan 'gewoon' een paar mooie plaatjes. Graag dagen wij ieder ook voor de komende zomer uit om mooie plaatjes te schieten. De mooiste zijn meestal de niet geregiseerde foto's, de toevalstreffers. En nu de meeste mensen wel een smartphone hebben is het vaak niet zo moeilijk om een mooi moment vast te leggen. Vroeger was dat wel anders, wat dat betreft hebben wij maar mazzel in deze tijd. Er zijn geen fokveedagen meer waar we mooie blaarkoppen op een rij in de ring zien, maar in de wei zijn ze eigenlijk nog veel mooier. Daar komt nog eens bij dat dit eerlijke, niet gemanipuleerde foto's zijn... puur natuur is puur genieten. *Stuur ons meer mooie foto's...*

Verhuisd van Winsum naar Nw.Lekkerland. Jasper Meerkerk schakelt over op blaarkoppen en kocht deze zes drachtige vaarzen van Dick Huisman. Het Groene Hart van Holland wordt steeds mooier op ...

Zeven ossen op een rij

Hoeveel tijd zal het gekost hebben om deze zeven ossen zo keurig op een rij te krijgen? Gewoon toeval, of hadden ze het onderling overlegd? En dan ook nog eens met steeds ongeveer evenveel afstand er tussen. Een prachtig plaatje, zo kun je het niet organiseren... Gelukkig had Gert-Jan Stoeten zijn telefoon bij de hand.

Wat een koppies die moppies

Even ruimte voor een vertederend plaatje. Prachtig al die kalfjes kijken aandachtig naar de fotograaf. Foto Arie Zijp en Anouk IJff.

Wat is er mooier dan zoveel blaarkopkopjes bij elkaar, genietend van een lekker bedje van hooi en de mama's altijd in de buurt.

Jacobien 3 'Blaarkop van het jaar' in 2023

Voor de verkiezing van de 'Blaarkop van het jaar' was via de mail en de website een actie uitgezet waarin belangstellenden aangemoedigd werden om hun mening te geven over de tien genomeneerde koeien.

Al met al kon op basis van even meningen de benoeming plaatsvinden en werd aan de elfjarige roodblaar Jacobien 3 van de familie Goudbeek bij Epe de titel toegekend.

Jacobien 3 is een dochter van Sjoerd en heeft daarmee dezelfde vader als Gerdina 35, de Blaarkop van het jaar in 2021. Jacobien 3 werd gefokt door Jo Wichers bij Heerde. Ze is van een vrouwelijke tweeling; twee mooie volgroeide vaarskalveren. In juli 2015 kwam ze op het bedrijf van Goudbeek. Ze kalfde als 2.03-jarige voor de eerste keer. Haar MPR kende vanwege de verhuizing een onderbreking. Op vijfjarige leeftijd had ze haar eerste complete melklijst. Ze toont zich een sterke en prima geuierde, zeer persistente en probleemloze koe.

De moedersvader van Jacobien 3 is ene Gijs; een natuurlijk dekende zoon van Willem 5 uit een dochter van Rik van Luxemburg. Gijs werd gefokt door Hein Hoogeveen bij Noordwijk. De moedersmoeder van Jacobien 3 werd geboren bij Theo Warmerdam en verhuisde als kalf naar Wichers. Ze stamt uit de Tetske-koefamilie; en is verre familie van Tetske 153, de Blaarkop van het jaar 2022.

De hoogste melklijst behaalde Jacobien 3 op 7.00-jarige leeftijd; in 324 dgn 7907 kgm 4.64%vet 3.73%eiwit lw: 114.

Wij feliciteren de familie Goudbeek en fokker Wichers van harte met deze fraaie rasvertegenwoordigster.

Meer informatie over het bedrijf van Goudbeek is te lezen in de bedrijfsreportage in De Blaarkopper febr. '23.

De elfjarige Jacobien 3 is een fraaie vertegenwoordigster van het ras. Als vierde tot Blaarkop van het jaar benoemde koe is ze de derde roodblaar die de titel kreeg.

In de loop van 2024 zal de Blaarkopstichting opnieuw een actie uitzetten voor de benoeming van de **Blaarkop van 2024**.

Veehouders kunnen hun beste koeien aanmelden met foto's en als het even kan een filmpje. De koeien moeten tenminste 87%G en Stamboek zijn en bij voorkeur in functie zijn als dubbeldoel melkkoe met vlot (boven) gemiddelde lactatiewaarden, en tenminste acht jaar oud zijn. Via mail of WhatsApp toesturen aan Zwanet Faber. In oktober / november wordt dan de keuze gemaakt, weer met de mogelijkheid voor belangstellenden om een mening te geven.

Door de SZH zal nog een SZH-medaille voor Jacobien 3 worden uitgereikt aan de familie Goudbeek.

Oud materiaal? Niet weggooiden s.v.p. !

Kunt u ook zo genieten van historische plaatjes en verhalen?

Hebt u (oude) foto's etc. van (uw) blaarkoppen, of misschien van uw vader of opa..., of wie dan ook... Gooi het niet weg. Scan ze in, of stuur het me toe... ik heb belangstelling.

Alvast bedankt. Zwanet Faber

BLAARCOLUMN

Predicaten

In dit stukje wil ik het hebben over predicaten bij koeien en stieren. Een predicaat is een soort eretitel. Om met de stieren te beginnen, dan is er voor de huidige stamboek/fokstier niet zoveel eer meer te behalen. Je kunt volgens mij nu als stier hoog eindigen in de stierenlijst van de KI, als je veel productie en/of veel knappe dochters levert en dan kun je ingezet worden als stiervader.

Ja dan vroeger, met net na de 2^e wereldoorlog, toen KI-verenigingen hun intrede deden. Had je toen als stier een leuke, veelbelovende afstamming, dan kon je een premie van de overheid ontvangen en werd je aangemerkt als RPS, Rijks Premie Stier of een predicaat AW dan was de stier 'Aanbevelings Waardig'. Iets later, toen de verervingscijfers wat meer geüniformeerd waren, kon je GP achter je naam schrijven: Goede Productie vererver. Van al veel eerder waren de Preferentschapskeuringen voor stieren bekend. Vererfde een stier een bovengemiddeld exterieurbeeld en de productievererving was oké, dan werden voor WO 2 op verzoek van fokkers, een stierenvereniging of een paar veehouders die de stier hadden gebruikt, en van KI verenigingen na de oorlog, vele dochters verzameld. Het betrof dan een geselecteerde groep en een ongeselecteerde groep, de zogenaamde 'prikdochters'. Zij vroegen dit preferentschapsonderzoek dan aan bij het Stamboek (NRS of FRS). Een zogenaamde preferentschapscommissie, bestaande uit een paar stamboekinspecteurs en een paar fokkers beoordeelden dan de koeien. De dochters werden op bouw, ontwikkeling, type, melktekens, beenwerk en bespiering beoordeeld. De uniformiteit speelde een heel belangrijke rol. De melkproductie werd ook meegenomen in de beoordeling, hoewel daar niet echt de nadruk op werd gelegd. Was dit alles tot zeer grote tevredenheid, dan werd de stier in de 1^e klasse Preferent benoemd (bij het FRS in Friesland was dat Preferent A). Was er een heel klein minpuntje in dit alles, dan werd de stier Preferent 2^e klasse (bij het FRS 'B'). En, werd de stier net niet Preferent, dan werd hij benoemd als Ks, Keurstier hoofdletter K en een kleine s. In Friesland werd je dan als stier nog Preferent C. Ik geloof niet dat er ooit een blaarkopstier Preferent 1 is geweest, wel Preferent 2 stieren, de laatste was Uranus van Ter Weer in 1970. Daarvoor onder andere Achilles 2, Reinder van Alma, Knaap van Alma en Frits van Asinga. Victor van Rijn Noord werd 50 jaar geleden (1972) nog 'Ks', Keurstier en dat zal de laatste stier geweest zijn die op preferentschap is onderzocht. Rond 1980 is dit fenomeen van onderzoek gestopt. Wie van de tegenwoordige fokstieren zouden nu preferentwaardig zijn?

In een volgend epistel meer over de eretitels die bij koeien te behalen waren, 'Blaarkopt' Dick Huisman

Jonge dochters van Victor van Rijn Noord destijds op de VEBO te Leiden

Blaarkop Verkoopboekje

Stieren te koop aanbieden in het Verkoopboekje? Dat kan!

Zie: <https://www.blaarkopnet.nl/verkoopboekje-stieren/>

Het Verkoopboekje wordt niet meer geprint verzonden.

Velen hebben tegenwoordig een **smartphone** en daarmee kan het boekje gemakkelijk altijd bij de hand zijn.

Is een stier klaar op jouw bedrijf? Gun de stier een tweede leven

Fokvee te koop of gevraagd? Advertenties op blaarkopnet

Naast het **Verkoopboekje** is er doorlopend in het jaar regelmatig aanbod van en vraag naar stieren en vrouwelijk vee door middel van advertenties op blaarkopnet. Dat zijn soms nog kalveren maar ook wel eens stieren die op het eigen bedrijf al pinken of koeien gedekt hebben en daar klaar zijn. Gun ze een tweede leven.

Prijsvraag 'de meest vruchtbare oude koe'

Wie heeft een blaarkopkoe (tenminste 75%G) die **tenminste 10 jaar op rij** met één inseminatie drachtig werd, en niet meer dan twee maanden uitliep qua maand van afkalven?

De dekkingen moeten wel **tenminste 6 keer** met een **blaarkopstier** (87-100%G) geweest zijn (natuurlijke dekking mag ook, maar dat moet met duidelijk bewijs aangetoond kunnen worden).

Nog de mogelijkheid om nieuwe kanshebbers aan te melden.

Stuur een foto van de voor- en de achterkant van de registratiekaart naar zfaber@xs4all.nl *Tot uiterlijk 1 augustus 2024.*

WIN: de winnaar krijgt 10 rietjes blaarkopsperma

'Aiskwien !'

Dit is een schilderij dat de Belgische kunstenaar Anny van Campen hout uit Korbeek-Diile maakte. Ze kwam de Blaarkop niet in België tegen maar op een mooie foto. Wij mogen het plaatsen. Ze gaf het de naam 'Aiskwien !', grappig fonetisch geschreven.

Zie:

www.annyvancaampenhout.be

formaat
100 x 120

Verrassing: zo kan het ook...

Het is bij afkalvingen sowieso altijd leuk om te zien hoe het kalfje eruit zal zien. Wordt het een zwartblaar of een roodblaar, heeft het grote blaren of juist kleine, zijn de blaren 'vast' of 'los'? De meeste veehouders hebben wel enige voorkeur voor het een of het ander. Als het een bonte koe is die van een blaarkopstier afkalft dan is de vraag hoe het kalf eruit zal zien nog iets groter. Als er dan twee geboren worden, dan is het wel heel leuk als ze nogal van elkaar verschillen: een zwarte met mooie blaren en een rooie met geen blaren, een 'witkop'. Dat was het resultaat van de paring van Leo 4 met een roodbonte koe op het biologische melkveebedrijf van de familie Van Tilburg e.a. (voorheen mw. Pettinga) bij Winsum.

Tweeling stierkalfjes uit een bonte koe; eentje roodblaar/witkop en de ander zwartblaar met mooie blaren

Let op haarkleur bij aanmelding kalveren

Het gebeurt af en toe dat bij de aanmelding van een kalf aan het I&R-systeem door de veehouder een **foute code** voor de haarkleur / aftekening gekozen wordt. Zo is ons van enkele dieren bekend dat die per abuis als 'Baggerbont rood' (of zwart) in het systeem gekomen waren, omdat gekozen was voor de verkeerde aftekening. Wij weten dat soms ook per abuis zwartbont of roodbont gekozen is.

Let wel, 'een Blaarkop' is immers niet 'bont' maar 'blaar'...

De veehouder kan dit zelf rechtstreeks herstellen via **Mijn RVO** of via CRV **Veemanager**. In Veemanager lukt het niet via meldoverzicht, maar moet je naar 'Opvraging' gaan, als je daar het dier opvraagt, dan kun je **haarkleur herstellen**.

SZH-penning uitgereikt aan ANLS

Op woensdag 6 september werd door Maurice Vaessen van de SZH een mooie penning uitgereikt aan de eigenaren en beheerders van de vereniging ANLS, van de kudde blaarkoppen in het 50 hectare grootte natuurgebied van Staatsbosbeheer bij Woudbloem bij Slochteren. De penning was ter ere van de roodblaar Nancy 8 die op 24 mei 20 jaar geworden was.

Renneke en Gerard van den Broek (rechts) namen als verzorgers van de kudde de penning in ontvangst van Maurice Vaessen (midden). Verder op de foto v.l.n.r. Etus van der Geest, Marjolein Feiken en Wim van Tilburg (staat achter Maurice Vaessen).

Bijzondere Blaarkop: Joeps driekleur

In de zomer van 2021 werd er op het bedrijf van de familie De Jong in Blaricum een bijzonder stierkalfje geboren; 'zagen ze het goed?', geen zwartblaar, geen roodblaar... maar een driekleur!' De vraag was hoe die kleuren op latere leeftijd zouden zijn... En ja, het stierkalf van toen werd een tweejarige os en de kleur werd nog iets opvallender; heel duidelijk driekleur. Een zeldzaamheid. De os heeft een kleine fractie HF-bloed, misschien heeft dat nog wat invloed.

De tweejarige os is een zeldzame bezienswaardigheid. (Van zo'n huid kan een heel mooi vloerkleed gemaakt worden...)

DubbelDoel Natuurlijk

Update van het onderzoeksproject

Het laatste jaar van dit onderzoeksproject is begonnen, waarin een aantal interessante zaken op de planning staan! We hopen dit jaar de resultaten van fase 1, de landelijke analyse, met jullie te delen in een nieuwsbericht en met een wetenschappelijk artikel. Daarnaast gaan we in fase 2 aan de slag met het analyseren van de verzamelde gegevens en bedrijfskenmerken van dertig veehouders die zich hebben aangemeld voor een uitgebreidere analyse. Op basis van de verzamelde kennis zullen wij aan het eind van de zomer met deze groep enthousiaste fokkers een aantal interessante fokdoeldiscussies organiseren.

Fase 1: Landelijke analyse

Om inzicht te krijgen in de prestaties van de verschillende dubbeldoelrassen op verschillende type bedrijven hebben we een gecombineerde dataset van CRV en de Kringloopwijzer geanalyseerd. Daarmee proberen we inzicht te krijgen de prestaties van verschillende rassen op verschillende type bedrijven. Hierover zal een wetenschappelijk artikel worden gepubliceerd, waarin we focussen op het vergelijken van de prestaties van een aantal Nederlandse dubbeldoelrassen (Blaarkop, MRY en Fries-Hollands) met de Holstein op natuurinclusieve bedrijven. Helaas waren er voor dit onderdeel onvoldoende individuele (MPR) registraties van Lakenvelder en Brandrode runderen om die mee te kunnen nemen in deze analyse (in Fase 2 worden deze rassen uiteraard wel weer meegenomen).

Allereerst zagen we dat dieren van de Nederlandse dubbeldoelrassen vaker gehouden worden op wat extensievere bedrijven met meer weidegang, waar de melkproductie wat lager ligt, maar vruchtbaarheid (op basis van tussenkalftijd) en gezondheid (op basis van celgetal) iets beter is. De resultaten laten ook zien dat rassen verschillend reageren op de verschillende bedrijfsomstandigheden waarin ze gehouden worden, bijvoorbeeld van intensief naar extensief of met meer mais of meer gras in het voer. De HF produceert in alle omgevingen de meeste melk en de MRY heeft het hoogste eiwitpercentage. Wat betreft het vetpercentage, celgetal en vruchtbaarheid zien we dat de rassen variëren tussen omgevingen, maar is er daarover geen eenduidig beeld uit deze gegevens te halen.

Fase 2: Deelnemende veehouders en fokdoeldiscussie

Om het functioneren van de verschillende rassen op natuurinclusieve bedrijven wat beter te kunnen duiden, zullen we binnenkort beginnen met aanvullende analyses van de gegevens en bedrijfskenmerken van de 30 deelnemende veehouders. Bij deze bedrijven hebben we de beschikking over extra gezondheidskenmerken, de omzet en aanwas op bedrijfsniveau, en het economische resultaat van de bedrijven. Bij het analyseren van deze bedrijven zullen we ook de resultaten uit de (interessante!) interviews van afgelopen voorjaar en zomer meenemen.

Wij zijn bij vijftien geselecteerde boeren, met variatie in ras en regio, langs geweest voor een bedrijfsbezoek en interview. Het doel van de interviews was om meer inzicht te krijgen in de bedrijfsvoering en bedrijfsstrategieën van natuurinclusieve (of daarnaartoe bewegende) bedrijven met Nederlandse dubbeldoelrassen. In de gesprekken hebben we gefocust op de rol van biodiversiteit en kringlooplandbouw op het bedrijf, en wat voor impact dit heeft op het bedrijf en, specifiek, op de ras- en fokkerijkeuzes die er worden gemaakt. De invulling van natuurinclusiviteit, de motivatie(s) daarvoor en de bijbehorende fokkerijstrategieën verschillen tussen de bedrijven. De interviews zijn een zeer waardevolle toevoeging op de data analyses en dragen bij aan het onderbouwen van de resultaten uit voorgaande analyses. Ook vormt dit alles samen vormt de input voor de fokdoeldiscussies die we in september met de deelnemende veehouders zullen voeren.

Mira Schoon projectleider

Zie ook: www.dubbeldoelnatuurlijk.nl

*****

Dikke pluim voor Ande Niedijk Kea 174

De prijsvraag 'de meest vruchtbare oude koe' leverde vorig jaar een heel waardige winnares op, de inmiddels 13.05-jarige Kea 174 is echt een topper want ze heeft al 12 kalveren op de wereld gezet waarvan de eerste van een natuurlijke dekking was, en daarna was ieder jaar de eerste inseminatie raak en ging ze in de loop der jaren ook nog eens 'vier maanden binnendoor'. De laatste afkalving was op 13 oktober 2023, een stierkalf van Zuiderpolder Leonard; dat niet is aangehouden. Haar Franciscus-zoon uit 2022 komt straks bij de pinken en dan krijgt Kea 174 nog meer kansen. Er worden drie dochters van haar gemolken. Ze is inmiddels weer geïnsemineerd, maar had nu een tweede inseminatie nodig, maar hopelijk drachtig.

Ande Niedijk Kea 174 (75%G-25%HF) in 2023 als vitale bijna 13-jarige

Naast een bijzonder goede vruchtbaarheid is het ook een sterke en best geuierde koe die tot vlot bovengemiddelde producties in staat is (gemiddelde lactatiewaarde 102 en ca. 4,60%vet en 3,65%eiwit. Haar vader is de Appie van Luxemburg-zoon Tim van Luxemburg. Tim was ingeteeld op de moeder van Appie, want ze was ook de moeder van de moedersvader van Tim. Van Tim kwamen op het bedrijf Ande Niedijk van Arjen en Margriet Boer/Knol bij Enumatil meerdere dochters aan de melk, waaronder de moeder van CRV-stier Ande Niedijk Knot. Tim deed ook dekdiens op de Warmonderhof en er is sperma in de Genenbank. In totaal zijn er 34 dochters in zijn index en dat zijn sterke koeien met prima eiwitgehalten. De moedersvader van Kea 174 was Hoogland van Luxemburg.

150 jaar geleden werd het NRS opgericht

In feite kunnen we 2024 beschouwen als een 'jubileumjaar', want het is 150 geleden dat het Nederlands Rundvee Stamboek werd opgericht. Daarmee werd de basis gelegd voor gedegen fokkerij waar we 150 jaar later nog de vruchten van plukken, hoewel er in de structuur in de loop van al die jaren heel veel is veranderd en het NRS onder CRV valt. Geïnteresseerden zouden het boek **100 jaar NRS uit 1974** nog eens kunnen lezen. Daarin staat de historie tot 1974 zeer uitgebreid omschreven, met naast veel algemene informatie onder meer ook een apart deel over de blaarkopfokkerij. Tevens werd in het jaar 2000, toen CR Delta (de voorloper van CRV) goed en wel vorm gekregen had, het boek Melkweg 2000 uitgebracht. Daarin was ook een beperkt hoofdstuk aan de blaarkoppen opgenomen.

Wij hopen in het volgende nummer er uitgebreider op in te gaan. Voor zover ons bekend is is het niet de planning van CRV om ook in 2024 een boek uit te geven.

Wij zullen eventuele specifieke activiteiten van CRV in dit jubileumjaar met aandacht volgen, en hopen dat er niet uitsluitend aandacht zal zijn voor het HF-ras of zelfs buitenlandse rassen, maar zeker ook voor Blaarkop, MRY en FH; de rassen die aan de basis staan van het NRS en een heel belangrijke rol hebben gespeeld en weer in toenemende mate gaan spelen in de Nederlandse rundveefokkerij en rundveehouderij.

Wat wij wel kunnen 'verklappen' is dat wij (Menko Wiersema, René Zanderink en Zwanet Faber) momenteel werken aan een nieuw boek over blaarkoppen. Dat is een langdurig en tijdrovend proces maar wij hopen dat het eind 2024 gereed kan komen.

Voor u gehoord, gezien of gelezen:

TV-programma Binnenste Buiten bij De Scharrelderij

Op donderdag 31 augustus was KRO/NCRV bij Lotte Rensema en Pieter Heida om opnames te maken op hun bedrijf De Scharrelderij voor het populaire TV-programma Binnenste Buiten. De uitzending was op 12 oktober jl. De blaarkoppen in de door hen beheerde natuurlanderijen spelen een belangrijke rol en komen dan ook heel mooi in beeld, en er wordt iets lekkers bereid met het vlees. **Zie:** <https://binnenstebuiten.kro-ncrv.nl/lekker-eten/video/de-groninger-blaarkop>

En bekijk en lees ook het verhaal over de samenwerking van Lotte en Pieter met particulier pachter Uko Meijer van de Stichting K.P. Boon in de provincie Drenthe. Dhr Boon was een veenontginning, en de grootvader van Udo. Lotte en Pieter delen met Uko de liefde voor de blaarkoppen en de natuur; een mooie basis voor de goede samenwerking voor het natuurbeheer van de percelen.

Zie op de website van de provincie Drenthe:

[‘Zijn gras-klaverpercelen zijn geweldig voor onze blaarkoppen’ - Provincie Drenthe](#)

Aaibare Eline. *De oudste koe van Pieter en Lotte is de 9-jarige Eline. Zij komt altijd om even te worden geaaid. In feite is ze ook wel de leider van de kudde. Ze werd geboren op Veld en Beek van Jan Wieringa en werd met een paar anderen als één van de eersten bij Jan gekocht. Haar moeder kwam als drachtige koe bij Theo Warmerdam vandaan, en met Hemmeer Teus als vader heeft ze een mooie afstamming.*

Lodewijk Pool in natuurfilm over het ‘Binnenveld’

Het gebied waar het bedrijf van Lodewijk Pool en Floor de Kanter bij Bennekom in ligt heet het ‘Binnenveld’. Het is inmiddels al weer enkele jaren geleden dat een deel van dit gebied een fikse metamorfose heeft ondergaan. Hoe dat gegaan is en hoe het er nu bij staat wordt fraai in beeld gebracht in een prachtige docu die op 9 januari in speciale editie van het programma Vroege Vogels op NPO2. Een aantal boeren in het gebied, waaronder Lodewijk en Floor hebben actie ondernomen om zelf ook nog enige invloed te hebben op het proces. Dit komt duidelijk aan bod in de docu, waarin Lodewijk vertelt over het hoe en wat. De docu duurt bijna een uur. **Lodewijk** kom vanaf **21.40 minuten** een paar keer aan het woord in de wei bij de blaarkoppen. *(hiernaast een beeld uit de docu).*

Zie: <https://www.bnnvara.nl/vroegevogels/videos/604096>

Column over Jan Broenink in Vroege Vogels

In het programma Vroege Vogels op zondagochtend 29 oktober jl. werd door Nathalie Baartman de column gewijd aan biologisch melkveehouder en natuurweider Jan Broenink bij Bruinehaar / Langeveen bij Almelo. Jan heeft het bedrijf samen met zijn zoon Jorg en weidt al vele jaren zeer extensief ossen en jongvee in de Engbertsdijksvenen, één van de grootste veengebieden in West-Europa. Al heel veel jaren zijn er onderhandelingen met en plannen van de provincie Overijssel omtrent herziening van de landbouw in de regio in Twente. Jan is een voorloper en groot voorvechter op het gebied van extensivering van de landbouw hier. **Luister:** <https://www.bnnvara.nl/vroegevogels/artikelen/column-van-nathalie-baartman>

Meer hierover in Tubantia en De Stentor

Dat het beleid omtrent de gebiedsinrichting rond de Engbertsdijksvenen en de consequenties voor het bedrijf van Broenink veel impact heeft blijkt uit het artikel dat op 6 januari 2024 in de regionale kranten De Stentor en Tubantia heeft gestaan met de titel ‘Wereld op z'n kop in Bruinehaar: bioboer in tang overheid’. De familie Broenink melkt inmiddels al heel wat jaren blaarkoppen en weidt ossen en ze zitten altijd vol ideeën en zetten zich in voor de streek en zijn daarbij bewonderenswaardig strijdbaar.

Indien gewenst dan kan ik het geïnteresseerden via de mail sturen. ZF

In september maakte **RTV Oost** in het programma Buitenkans een reportage waarbij de boswachter van Staatsbosbeheer de kijker meenam naar de Engbertsdijksvenen.

De blaarkopossen en pinken van Broenink zijn daar al heel wat jaren goede grazers en kwamen mooi in beeld. **Zie voorpagina.**

Auke en Rennie Stremler gooiden het roer om

‘Andere tijden’ zijn voor veehouders nog wel eens een reden om de bedrijfsvoering drastisch aan te passen. Dat kunnen heel verschillende redenen zijn. Voor Auke en Rennie Stremler is het de afgelopen jaren bijna een doorgaand proces geweest waarbij ze vooral ook goed naar hun gevoel geluisterd hebben, zo valt te lezen in het artikel dat op 30 december 2024 in het Friesch Dagblad stond, met als titel ‘Hoe een turboboer verdween uit Jorwert’.

De aanhef luidt:

‘Het was geen paulusbekering voor Auke en Rennie Stremler uit Jorwert. Ze groeiden min of meer noodgedwongen van een intensieve melkveehouderij naar een natuurboerderij. Maar ze genieten er dagelijks van.

Indien gewenst dan kan ik het geïnteresseerden via de mail sturen. ZF

*****

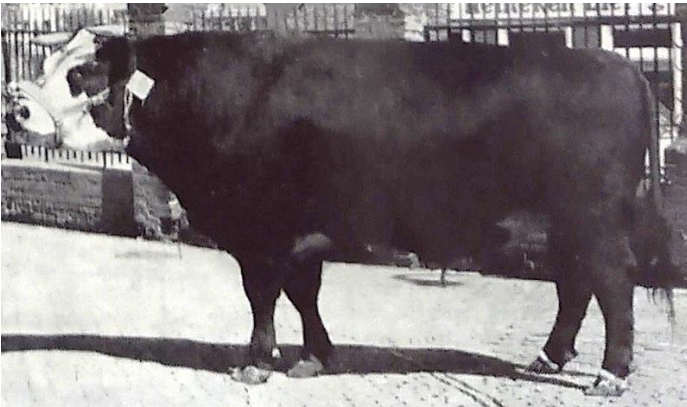
In het vorige nummer van De Blaarkopper is de Genenbank-stier Cor van de Meeden uitgelicht, en met zijn vader Geator v Rutten. De keer gaan we terug naar ongeveer dezelfde periode als dat Geator v Rutten een rol speelde. In feite ook 'uit de oude doos'.

Bij de stieren waarvan we tien geslachten terug goed in kaart hebben, komen we in de moederlijn van **Beatrix Prins**, die nog vrij grote invloed heeft via zijn zonen Mix en Florian v De Har en diens zonen, als moeders vaders vader de destijds bekende en zeer gevalueerde zwartblaar Reina 8's Cor v Meyenhorst tegen.

Een zogenaamde 'Meyenhorst'-stier die van 'Alma' kwam

Reina 8's Cor van Meyenhorst werd op 29 november 1963 geboren in de fokstal van P.K.de Boer bij Bedum. De stieren uit die stal kregen al jaren de stalnaam 'van Alma' mee, maar P.K.de Boer maakte in dit geval een uitzondering want de stier werd nadrukkelijk naar zijn moeder Reina 8 en zijn vader Cor van Meyenhorst genoemd, en kreeg de daarmee diens stalnaam mee; een beetje verwarrend, maar ieder wist in die tijd waar hij vandaan kwam.

Al jong ging 'Reina 8's CvM' naar T.F.Staal bij Bedum. Hij werd er drie jaar gebruikt en liet er prima dochters na. Dat was voor KI GND de aanleiding om hem eind 1968 naar het KI-station op Noorddijk te halen. G.Kruizinga schreef in 1969 een artikel in De Keurstamboer over deze stier naar aanleiding van de goede fokresultaten.

Reina 8's Cor v Meyenhorst op de Stierenkeuring te Groningen

Nog iets meer verwant dan op het eerste oog lijkt

In het voorgeslacht van de stieren waarvan we tien geslachten in beeld hebben is nog iets meer verwantschap met Reina 8's CvM omdat hij via zijn moeder Reina 8 een halfbroer is van Reinder 2 v Alma, die de vader van Wouter v't Lageland was, en die grote invloed heeft gekregen en nog vaak niet ver weg zit in het voorgeslacht. De Blaarkopper febr. '19 (pg. 12): zie [Wizard Nieuwsbrief \(blaarkopnet.nl\)](#) Daarom gaan we hier niet verder in op de moeder.

De afstamming van vaderskant

In het kader van dit artikel is de vaderlijn, dus **Cor v Meyenhorst**, interessant. Cor v Meyenhorst was een mooie stier die enkele bekende zonen naliet. Zijn moeder was Lutwina, die later ook de moeder werd van Ludovicus v Meyenhorst die goed fokte. Lutwina was een dochter van de destijds geroemde en 'preferent' verklaarde Knaap van Alma. Dat was een dubbele achterkleinzoon van de ook preferent verklaarde Reinder van Alma. Al met al had Lutwina deze Reinder v Alma drie keer in de vijfde lijn in haar voorgeslacht. Cor v Meyenhorst ging eerst voor dekdiens naar de Sutteema-stal van Jac.Dijkstra bij Oldehove, waar ook Lutwina's grootmoeder Coosje vandaan kwam. Zo zochten de fokkers vaak weer bewust naar nazaten elders die uit hun eigen stal stamden ze zochten wat ze 'bloedaansluiting' noemden; wetend welke goede genen er in het voorgeslacht zaten. Cor v Meyenhorst deed het goed bij Dijkstra en dat was voor KI Oldekerk reden om hem in te zetten. Zo werd hij ook de vader van Vazal van Ter Weer die bij KI ZWN werd ingezet. Allemaal heel degelijke blaarkopfokkerij. De vader van Cor v Meyenhorst was Cor van Asinga, uit dezelfde stal als de bekende Frits v Asinga, maar niet direct verwant aan Frits. Deze Cor was ook een mooie stier, werd o.a. als tweejarige 1A op de stierenkeuring te Leiden in 1957.

Zonen van Reina 8's CvM

Uit de fokstal van D.E.Vegter bij Loppersum ging de stier Robert naar KI GND. Ruitenburg gebruikte in zijn Meyenhorst-stal ene Hans, een door D.Nijenhuis gefokte zoon van R8's CvM. Hans vinden we nog drie keer tot in de achtste lijn in de afstamming van Meyenhorst Pascal en twee keer bij Herman. Mede daardoor komen we bij Herman de fokkoe Lutwina in het voorgeslacht, vooral via zijn vader Hemko, maar liefst 16x tegen in de tien geslachten. Bij Pascal zit ze 6x in de 10 generaties. Bij Pascal zit de koe Reina 8 12x in de 10 generaties; 5x via Reinder 2 v Alma en 7x via Reina 8's CvM. Bij Herman komen we Reina 8 12x tegen als moeder van Reina 8's CvM, 4x als moeder van Reinder 2 v Alma en 2x als moeder Reina 10, de volle zus van Reina 8's CvM.

Mooie dochters van Reina 8's C v M

Bij T.F.Staal waren het Marja 6, Beatrix 54 en Gretha 29 die het meest in het oog sprongen en in de dochtergroepen voor roem zorgden. Ook fokker P.K.de Boer kon in zijn laatste periode als veehouder nog genieten van enkele mooie dochters, zoals:

Boven Aaltje 34, op het bedrijf van P.K.de Boer en onder, ook in stal De Boer, Leentje 186 die gefokt was door D.E.Vegter

Reina 15, werd gefokt door P.K.de Boer op fokbedrijf Alma en werd later verkocht aan G.R. Wiersum bij Bedum. Ze had dubbel Reina-bloed. Ze werd ingeschreven met AB 87 pnt voor exterieur.

Zwanet Faber

februari 2024

Een 'blaarkop' is alleen een echte Blaarkop als we 'Blaarkop' met een hoofdletter kunnen schrijven. Met andere woorden niet elke koe met blaren kunnen we een 'Blaarkop' noemen. (Vervolg).

Uit de aantekeningen van G.Kruizinga

G.Kruizinga uit Hoogezand was jarenlang de chroniqueur van de blaarkopfokkerij in met name Groningen. Hij schreef veel verhalen voor het NRS-blad De Keurstamboeker. Lang geleden ontving ik op een bepaald moment van hem zijn archief. Daaronder bevond zich een rood multomapje. Daaruit plaats ik hierbij graag wat van de tekst die gaat over de eerste decennia van de 20e eeuw.

Bloedlijnen in de blaarkopfokkerij (notitie uit ca. 1960)

In de jaren omstreeks 1900 had de stamboekfokkerij nog maar weinig te betekenen. Alle drie veeslagen werden tot het jaar 1906 in één stamboek geregistreerd. De blaarkoppen namen hier vanzelfsprekend slechts een zeer bescheiden plaats in. Dit werd anders na 1906 toen de heer Iman van den Bosch, hoofdinspecteur van het NRS, de drie veeslagen in aparte stamboeken onderbracht. Een hoge vlucht nam de blaarkopregistratie tijdens de eerste wereldoorlog (1914-1918). Jammer genoeg werden toen bijna alle blaarkoppen ingeschreven in het in 1908 opgerichte 'Groninger Blaarkop Rundvee Stamboek'. In de jaren 1916-1917 waren er nog maar enkele leden overgebleven die hun dieren lieten registreren in het NRS. Het is voldoende bekend hoe dit drama zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld, zeer ten nadele van dit betrekkelijk kleine veeslag. Gelukkig echter bestaat dit veeslag heden ten dage nog.

De voornaamste bloedlijnen

Na de reorganisatie in het jaar 1906 ontwikkelden zich in onze blaarkopfokkerij drie mannelijke bloedlijnen.

Dit waren: de Klaas-stam, de Manus-stam en de August-stam.

De Klaas-stam

De stier Klaas (4724 NRS) had een buitengewoon goed exterieur; hij zou ook heden ten dage tot de beste vaderdieren worden gerekend. Hij heeft ook uitstekend gefokt. Vooral zijn zoon Diamant (5561 NRS) was het die een gunstige invloed had in onze blaarkopfokkerij. Diamant was o.a. de vader van Baron (7706 NRS), Baron 2 (19 NRS) en Baron 3 (80 NRS). Baron (7706) leverde onder anderen op de stal R. de Vries, Hiddemaheerd te Niezijl de stieren David (503 NRS) en Edelman (577 NRS). De stieren Reclame (504 GBRs) en Cicero (492 NRS) van dezelfde stal kwamen in mannelijke lijn van Baron 2. Baron 3 heeft in de buurt van Zeerijp o.a. de stal van E. Bolhuis heel goede nakomelingen gegeven o.a. Joost (117 NRS), Paul (203 NRS) en Derk (281 NRS). Na 1925 komen in deze mannelijke lijn geen dieren meer naar voren.

De Manus-stam

De Manus-stam loopt via Majoor (267 NRS), zoon van Manus, in hoofdzaak over Karel (399 NRS) tot ongeveer 1935. Het zwakke punt in de afstamming van Majoor was zijn matige R-moeder. In zijn nafok gaf hij alleen bij de allerbeste en goed doorgefokte moeders een goed product. Bij inteelt op deze stam worden de resultaten als regel teleurstellend. Meerdere stallen hebben hiervan dan ook de nadelige gevolgen ondervonden.

De August-stam

De stier August (210 GBRs) gaf Willy (328 GBRs). Willy werd de vader van een flink aantal zoons en dochters. Het bloed van August heeft via Willy, Wilson (595), Keizer (550) en Baron van Groeve, 'preferent klasse 2', zich tot nu toe weten te handhaven. Na het vorenstaande is het waarschijnlijk interessant en nuttig om na te gaan welke invloed de verschillende vaderdieren uit bovengenoemde stammen hebben gehad. Een vrij goed beeld geven hiervan naar mijn mening de diverse stieren die in de loop der jaren werden aangeboden op de Centrale Stierenkeuringen te Groningen. Zoals hierboven reeds werd aangehaald liep de Klaas-stam in mannelijke lijn tot ongeveer 1925. In die periode hebben verschillende stieren een gunstige invloed gehad op onze blaarkopfokkerij. Na 1925 waren het de Manus- en de August-stam die met de mannelijke dieren naar voren kwamen. Hieronder van enkele Centrale stierenkeuringen gehouden in de loop der jaren, een beeld van welke bloedlijnen het aangeboden stierenmateriaal stamde.

1925 Centrale Stierenkeuring te Groningen:

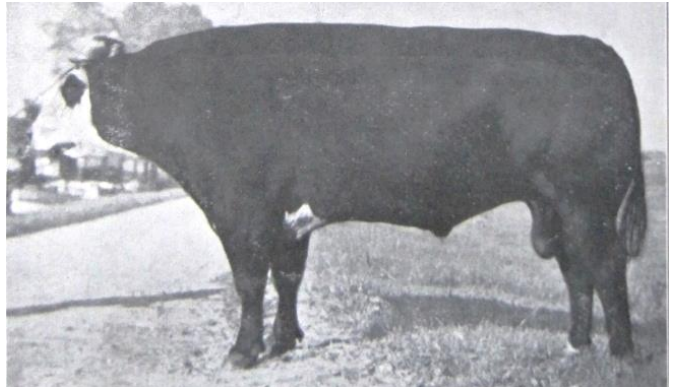
Er werden 29 stieren aangeboden. Hiervan kwamen van vaderszijde 27 stieren uit de August-Willy-stam en van moederszijde 16 moeders. Uit de Majoor-stam kwamen van vaderskant twee stieren; van moederszijde hadden vier moeders het Majoor-bloed. Willy (328) leverde deze zoons via de stieren Wilson (595), Keizer (550), Leendert (585) (zie foto) en Roland (866 GBRs).

1930 Centrale Stierenkeuring te Groningen:

Er werden 36 stieren aangegeven. In de mannelijke lijn kwamen 34 stieren uit de August-Willy-stam, terwijl 16 moeders dit bloed voerden. De Majoor-stam was vertegenwoordigd met twee zoons van vaderszijde, terwijl 12 moeders het Majoor-bloed hadden; van moederszijde kwam nog in drie gevallen het Klaasbloed voor. Het waren meestal de stieren Keizer (550) en diens zoon Baron v Groeve (727) die de Augustlijn met hun zoons vertegenwoordigden.

1935 Centrale Stierenkeuring te Groningen:

Er werden 45 stieren aangemeld, waarvan 33 stieren uit de Willy- en 12 stieren uit de Majoor-stam van vaderszijde. Van moederszijde kwamen 39 moeders uit de Willy- en 3 moeders uit de Majoor-stam. De Willy-stam had de meeste zoons van de stieren Baron van Groeve en van zijn zoon Regulus (820). De Majoor-stam kwam best naar voren met 12 zoons van de stier Keizer Bonaparte (1000), V: Bonaparte, V: Napoleon, V: Karel, V: Majoor. De stier Keizer Bonaparte was zowel van vaders- als van moederszijde van best origine, waaraan wij zijn gunstige invloed toeschrijven. Er waren drie moeders van het Majoor-bloed. Na 1935 had het bloed van Majoor zo ongeveer afgedaan. De laatste jaren zijn het de stieren uit de August-Willy-stam die in mannelijke lijn naar voren komen.

Leendert (585 S GBRs) (geb in 1920)

1958 Centrale Stierenkeuring te Groningen:

Aangegeven waren 44 stieren, die alle zowel van vaders- als van moederszijde uit de August-stam kwamen. Hierbij moet evenwel worden opgemerkt dat er onderling zowel van vaders- als van moederszijde, van voldoende bloedspreiding kan worden gesproken. Uit de mannelijke lijn hebben we de volgende vertakkingen: Apollo > Achilles 2 > Knaap en Apollo > Achilles 3 > Jumbo > Everdinus en Regulus > Frieto > Jochum > Court > Eberhardt > Reina's Zoon > Alfons > Bastiaan > Landheer enz en Dirk > Alfred > Cor. De stier Dolf, van vaderszijde Reinder van Alma, Achilles 2, Knaap, komt van moederszijde via Julius v Frytum > Julius v Schultinga uit de onverwante Dorafamilie.

Zeer goede combinaties zijn er te vormen met het bovenstaande bloed. Het bloed van Dolf is van moederszijde en het bloed van Cor is van vaderszijde geheel onverwant van het bloed van Jumbo, Knaap, Reina's Zoon en hun nafok. Het Jumbo-bloed, Everdinus enz. is omgekeerd onverwant van het bloed van Knaap, Cor, Dolf en het Reina's Zoon-bloed enz.

Het lijkt misschien een wat droge opsomming van namen, maar het geeft wel een tijdsbeeld van hoe het ras zich ontwikkeld heeft met inzet van doelgerichte fokkerij. Lees ook nog eens de artikelen in de voorgaande nummers van De Blaarkopper; daarin komen enkele namen al wel voor. En zie ook eens op de bloedlijnenposter(s) [BlaarkopBloedlijnenDEF.indd \(blaarkopnet.nl\)](#)

Wordt vervolgd.

Zwanet Faber

Oude fokboeken uit het archief van het Veeteeltmuseum

Het Veeteeltmuseum heeft heel wat jaren onderdak gehad in het voormalige KI-station bij Beers (NB) maar kon daar niet meer blijven. De archieven werden in de loop van de jaren door de noeste inzet van vrijwilligers zoals André Helder voor een heel groot deel gedigitaliseerd (tienduizenden pagina's scande hij in; een gigantisch karwei, waarvoor hulde). Van André ontving ik heel wat digitale bestanden die met de blaarkopfokkerij te maken hadden (catalogi van keuringen etc.). Daarmee is er nog beter zicht te krijgen op de fokkerij in de vorige eeuw.

Oude fokregisters van de verenigingen bij Bodegraven

In het archief bevonden zich ook oude fokboeken van de Fokverenigingen in en om Bodegraven vanaf ca. 1935 tot begin jaren 1960; negen boeken met 'stambomen' van de door veehouders gebruikte stieren, tien boeken met koeienregisters en een fokboek met jongvee registers. Dat was teveel om allemaal in te scannen en daarom kreeg ik ze persoonlijk in bezit (waarmee die een goede plek hebben gekregen; hoog en droog op mijn zolder worden bewaard). Daar belandden ze niet eerder dan nadat ik ze grondig en met grote nieuwsgierigheid had doorgespit. *Er ontbreken enkele boeken.*

Fokverenigingen bestonden naast het NRS

Het is mij niet bekend hoe en wanneer het fenomeen 'Fokvereniging' destijds is ontstaan. Daarvoor zou ik in andere archieven moeten zoeken denk ik; maar ze bestonden landelijk en voor meerdere rassen steeds in afzonderlijke registers. Wel is het zo dat 'aan Stamboek meedoen' voor menige veehouder toentertijd een stap te ver was. Voor stamboekdeelname moest je ook aan exterieurcontrole doen en 'gekeurde' stieren gebruiken. Bij de fokverenigingen lag de drempel lager en kon je de afstamming wel min of meer officieel laten registreren. De meeste leden van de fokverenigingen gebruikten wel stamboekstieren. Veel van de gebruikte stieren kwamen van fokkers uit Groningen, soms van fokkers uit de regio en soms was de dekstier een eigen fokproduct.

Er waren enkele veehouders die aan Stamboek deden en tevens lid waren van een fokvereniging. De fokvereniging noteerde ook de producties in de fokregisters.

Veranderingen in erkende registratie vanaf ca 1970

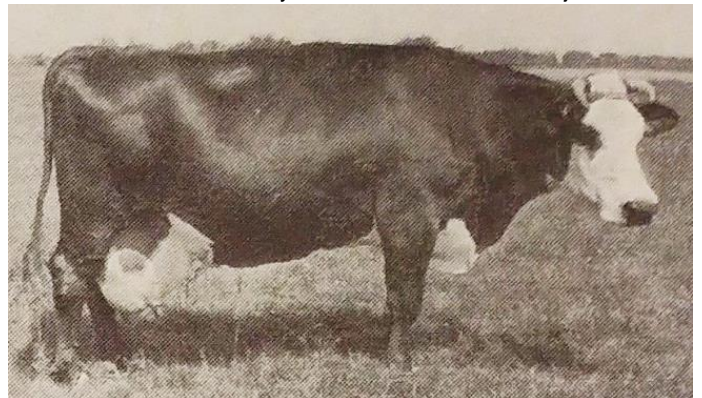
Met en na de intrede van de NRS-computers in ca. 1970 veranderde er heel wat. De melkproducties werden door de computers berekend; de 'melkcontroleboekjes' werden verleden tijd. Als de afstamming van de koeien bekend was werd die ook in de computer bij de melklijsten geregistreerd en daarmee kwam later ook de weg vrij voor 'Fokregisterkoeien' om 'Stamboek' te worden. Het voert te ver om hier uit te werken hoe dat precies gegaan is, maar het heeft een positief effect gehad op de totale registratie van de afstamming van runderen, zeker toen nog weer enkele jaren later ook kruislingen met vermelding van de bloedvoering als stamboekdier geaccepteerd werden.

Blaarkophouders uit de verleden tijd

Bij het doorbladeren van de fokboeken werd ik weer eens met mijn neus op de feiten gedrukt; ik kreeg wel wat heimwee naar de goede oude tijd... Je realiseren hoeveel bedrijven / bedrijfjes er destijds waren en daarmee ook zoveel blaarkoppen. Juist dit gebied in Het Groene Hart was ook het hart van de blaarkopfokkerij in het westen van Nederland. In de boeken komen we namen tegen als Verburg (enkele bedrijven van een paar families, waaronder de fokker van de bekende fokstier Victor van Rijnnoord), Rijlaarsdam, De Bruijn, Jongebreur, Bunnik (ook enkele bedrijven, waaronder de fokker van Kennedy), Kwakernaak (later verhuisd naar het Friese Oosterwolde), Vergunst (een van de weinige specifieke roodblaarfokkers), De Vink, Voorstuijs, Stigter (later verhuisd naar Noordhorn(Gr)), Agterof, Van Briemen, en niet te vergeten een paar families Los (bekende fokstallen) en nog vele anderen; teveel om op te noemen. Verstedelijking en ruimte die nodig was/is voor industrie /bedrijven-terreinen hebben veel land opgeslokt en dat gaat nog door. Dit is zeker ten koste gegaan van heel wat blaarkoppen in dit gebied. Daarnaast zijn een paar fokkers zoals Henk Los, overgestapt op het houden van Holsteins, vaak gepaard gaande met bedrijfsvergroting in de jaren 1980. Los verhuisde later naar de Flevopolder.

Zoektocht naar de moeder van Victor van Rijnnoord

Met het tegenkomen van de namen 'Verburg' in deze boeken ontstond mijn zoektocht of ik iets meer kon vinden over de afstamming van Victor van Rijnnoord. De moeders moeder van deze fokstier was een 'Register'-koe. Haar afstamming staat niet officieel bij het NRS geregistreerd en heel misschien zou ik toch iets kunnen vinden in deze boeken. De overgrootmoeder van Victor van Rijnnoord had een zwartbonte (FH) vader, aldus Reimer Strikwerda in het boek Melkweg 2000. Victor had dus 6% FH, maar dat was niet officieel geregistreerd. Ik kon het in de boeken niet vinden. Wel kwam ik Lyda 5 de moeder van Victor tegen en daarbij als moeder de Register-koe Lyda 3, maar dat was ook al wel bekend. Lyda 5 werd geboren op 26 februari 1956 bij M.Verburg. Bij diens broer C.Verburg waren enkele koeien met de naam 'Leijda' en ook 'Lyda', waaronder ook een Lyda 3, maar dat was een andere Lyda 3 (zo blijkt uit de geboortedatum en het stamboeknummer). Ook met andere Leijda's kon ik jammer genoeg geen verband vinden. Vermoedelijk kwam de moeders moeder van Lyda 5 uit de stal van De Bruijn.

Lyda 5 in 1970 als ruim 14-jarige droogstaande, hoogdrachtige koe. (Foto uit de reportage over Victor v Rijnnoord in het 'Blaarkopnummer' van De Keurstamboeker uni 1970. Er was toen nog iedere zomer een speciaal nummer over blaarkoppen). Ze gaf tenminste ca. 80.000 kg melk. Op haar aftekening afgaand is er geen bont bloed zichtbaar.

Van Oosterom ook al in de boeken

Zoals in de bedrijfsreportage in De Blaarkopper sept.'23 is te lezen is er nog een prachtige koppel blaarkop melkkoeien te bewonderen in het nog landelijke authentieke gebied pal tegen Bodegraven aan; het bedrijf van Van Oosterom. Dit bedrijf komen we ook al enkele keren in deze fokregisters tegen. Het zijn niet meer de koefamilienamen van toen die nu op het bedrijf zijn.

We komen in de fokboeken met stieren twee zonen van de in 1961 geboren koe Aagje 8 tegen. De zoon Ard had als vader de roodblaar fokstier Diplomaat, maar Ard zal zwartblaar geweest zijn. Als moeders moeder van deze Aagje 8 zien we in het stamboek-overzicht ene Adrie 14 tegen. Haar afstamming kan ik niet terugvinden. Haar dochter werd Aagje 4 genoemd. Mogelijk is deze Adrie 14 ook de stammoeder van de huidige Adrie's (zoals Adrie 130 de moeder van Palfenier van Oosterom). Dan gaat het toch zo ongeveer 70 jaar terug in de tijd. Een andere koe is de roodblaar Auktje, een in 1947 geboren stamboekkoe die in 1950 was aangekocht. In het zelfde fokboek komen we ook de zwartblaren Coba (geboren in 1946), Stien (geboren in 1948) en Johanna (geboren in 1950) tegen. Zij staan zonder afstamming te boek in de fokregisters, met van allen een paar geregistreerde vaarskalveren in 1952, 1953, 1954.

Een paar specifieke roodblaarfokkers

De haarkleur zwart- of roodblaar werd niet standaard vermeld maar als een dier roodblaar was dan stond dat met een rode pen genoteerd. Er waren slechts een paar veehouders die specifiek roodblaren fokten, zoals D.Vergunst. De meeste gebruikte roodblaar stieren waren gekocht bij Feitsma bij Oldehove. Aardig om hier te vermelden is dat Vergunst o.a. de in 1963 geboren stier Eduard (8151 S) gebruikte. Die had hij gekocht van H.Bosma bij Oldekerk. Deze had als moeder Bertha (37419 S) die aan basis staat van de Bertha-koefamilie in de moederlijn van Appie van Luxemburg.

Zwanet Faber

januari 2024

Deze pagina over blaarkopproducten met een overzicht van websites van bedrijven met blaarkoppen

Theo Warmerdam 'eregast' op Kazenfeest in Wallonië

De kaasmakers uit het Land van Hervé, vlak over de grens met Zuid-Limburg, verenigden zich in 1960 in het gilde om samen met ambassadeurs de historie van hun kaas levend te houden en de gastronomische rijkdom uit te dragen. In ceremonieel historisch tenue houden ze tijdens het Fête du Fromage hun jaarlijkse bijeenkomst.

Dit jaar werd Theo, als 12^e generatie kaasmaker in zijn familie, door het gilde als eregast uitgenodigd.

Met een **lofrede** werd hij benoemd tot Seigneur du Remoudou, 'omdat u net als wij bent, respect hebt voor kaastradities, bezorgd bent over het welzijn van uw medeburgers, liefhebbers van uw regio en uw dieren, en u nog lang wilt doorgaan met de vervaardiging van deze producten die belangrijk voor u zijn.'

Theo heeft de bijbehorende oorkonde van de gilde ontvangen

'Het is een mooie erkenning voor onze kaas en ons werk. Om als eregast te worden uitgenodigd op het mooie kasteel van Harzé is al leuk, maar zo'n erkenning geeft het nog extra glans. En het is mooi om te merken hoe je als kaasmakers onderling elkaars taal niet echt hoeft te spreken om elkaar toch goed te verstaan', schrijft Theo op de website. Lees meer over deze heuglijke gebeurtenis: [Ingehuldigd door kaasgilde van Remoudou - De Sophiahoeve](#)

Het blad **Agraaf** besteedde in het Kerstnummer nog een pagina aan Theo en zijn zoon Jelle naar aanleiding van dit evenement.

Welkom; nieuw bij de club

Wij krijgen af en toe berichten van bedrijven die met blaarkoppen willen beginnen. Dat zijn vaak heel diverse bedrijven, nogal eens die kiezen voor omschakeling van HF naar Blaarkop, vaak omdat ze naar biologische landbouw gaan. Maar ook melden zich mensen die voor de hobby enkele blaarkoppen willen houden. Soms zijn mensen al een paar jaar met blaarkoppen bezig zonder dat wij dat weten, en melden ze zich omdat ze een dekstier zoeken. Als wij het weten dan willen wij de mensen zo goed mogelijk van informatie voorzien. Bij de excursie van de blaarkopfokkers in Groningen in november jl. naar de bedrijven (boerderij en slachterij Kroon) van Henk Luinge kwamen wij in contact met Anko Vos en Lydia de Hes die sinds drie jaar een boerderij aan De Horst tussen Peize en Eelde bezitten. Beiden hebben een baan maar daarnaast houden ze vooral ook voor hun plezier blaarkoppen voor de vleesproductie. Eerder werden hier enkele jaren blaarkoppen gehouden door Henk Luinge, waarvan ze de boerderij kochten. Naast beperkte grond in eigendom hebben ze ook land in gebruik van natuurorganisaties, waaronder aangrenzend in het natuurgebied de Onlanden. Om nader kennis te maken was ik even op bezoek en de blaarkoppen te zien. Nu zijn het nog enkele ossen en guste varzen. Het jongere spul betreft pinkjes en vaarskalfjes die gekocht zijn bij Arjen en Margriet Boer/Knol bij Enumatil. Misschien dat daar op termijn een stiertje bij komt. Nu wordt een winkeltje voor de vleesverkoop in de schuur gemaakt, en eerder is het woonhuis al heel mooi verbouwd. Alles op z'n tijd. Anko en Lydia zijn enthousiast aan de slag.

Over bedrijven met (ook) blaarkoppen (willekeurige volgorde):

(Meerdere bedrijven verkopen diverse eigen producten).
www.desophiahoeve.nl Fam. Warmerdam, Warmond
www.elsbroekerwei.nl Fam. Zeestraten, Hillegom
www.andeniedijk.nl Arjen en Margriet Boer, Enumatil *
www.natuurlijkgenoegeen.nl Jeroen en Rosalinde Konijn, Driehuizen
www.meyenhorst.nl Sjaak Ruitenburch, Maarsbergen
www.dehooilanden.nl Lodewijk Pool en Floor de Kanter
www.veldenbeek.nl Jan Wieringa e.a., Doorwerth
www.boerderijgoudbeek.nl Fam. Goudbeek, Epe
www.goudbeeksezuivel.nl Fam. Goudbeek, Epe nw
www.kaasboerderij-noorderlicht.nl Fam. v. Gaalen, Noordeloos
www.natuurlijkboerderijvlees.nl Fam. Wichers, Heerde
www.eytemaheert.nl Maurits en Jessica Tepper, Peize
www.hoevermiddelhorst.nl Anko en Lydia Vos, Peize nw
www.vleesvandeboerderij.nl fam. Van Staaveren, Landsmeer
www.hofvangunterstein.nl Max en Nicole van Tilburg, Breukelen
www.descharrederij.nl Lotte Rensema en Pieter Heida, Kielwindeweer
www.sikenblaar.nl Harriët en Harold Vlooswijk, Papekop
www.boerderijboterhuys.nl Gerard en Mieke Mul, Warmond
www.blakervelderhoeve.nl Wim en Tessa Ram, Roden
www.dijkgatshoeve.nl Zorgboerderij Dijkgatshoeve, Wieringerwerf
www.frieseblaarkop.nl fam. Van Zwieten, Tjalleberd
www.dekeizershof.nl fam. Van Leeuwen, Zoeterwoude
www.gewoonwei.nl Ferry en Susan Voet, Neerwijnen
www.boerderijbuitenverwachting.nl Fam. v. Rijn, Hoogmade
www.GroningerBlaarkopVlees.nl Stal Rozenburg, Henk Luinge, Peize
www.opdehim.nl Auke en Rennie Stremmer, Jorwert
www.bioboerderijameland.nl/de-boerderij/ Fam. Blokker, Ameland
www.dedriewedden.nl Fam. Slob, Noordeloos
www.nieuwslagmaat.nl Djûke, Huub en Jeanette vd. Maat, Bunnik
www.werckpaert.nl Fam. De Jong, Blaricum
www.boerpeter.com Peter en Laura van Rossum, Haarzuilens
www.beh.nu Jasper Meerkerk, Eben Haëzer, Nw.Lekkerland nw
www.dezevenkoeien.nl Arnold en Petra Vergeer, Doldersum
www.schaapsheuvel.nl Henk Velders, Drempt
www.hartstocht.net Henk en Wilma den Hartog, Abcoude
<https://www.facebook.com/Blaarkopboerderij-t-Achterstewold-359561654550607/> Jos en Eliza Venekamp, Peize

* betekent dat wij weten dat de vleesverkoop aan huis beëindigd is.

Jan en Ruth Verdegaaal in het Noord-Hollandse **Oudendijk** maken ook al vele jaren heerlijke kaas en boter en verkopen ook vlees van hun eigen blaarkoppen. Zie: <http://www.mooikookt.nl/zuivelboerderij-verdegaaal-oudendijk/> De biologische kaas van de familie Langelaan in Blesdijke is ook niet te versmaden en vindt gretig aftrek.

Het Groninger Landschap biedt haar donateurs vleespakketten aan van de blaarkoppen uit het Reitdiepgebied.

Van meerdere bedrijven is vlees van de blaarkoppen (ook) te koop via de website: <https://www.grutto.com/nl/rassen/blaarkop>

Wilt u ook graag met uw bedrijf hier vermeld worden?

Geef het aan ons door!

Indien uw bedrijf hierboven vermeld is en de website niet meer van toepassing is, geef het dan aan ons door. Alvast bedankt.

*****

Blaarkoppen in de stal op boerderij Middelhorst van Anko en Lydia; van hun website www.hoevermiddelhorst.nl
 Ze verkopen ook vlees aan enkele restaurants

Het was al in de maand mei 2023 en de koeien liepen in een weelderige weide, de hitteperiode zou nog volgen.

Sonja 180, de bijna 9-jarige volle zus van Sander 8, op het bedrijf van Johnny en Tina Zuidveld, was als oudmelkte koe in goede conditie en genoot van de rust en ruimte en de vroege zomerzon.

Een mooie rastypische Blaarkop.

Sonja 180 heeft een mooie 'spikkeltjeskop'...met 8888

Foto's Zwanet Faber

2024 'Trots op blaarkoppen': melkvaarzen bij Honig in Stompeteren nemen het gras te grazen

Aan:

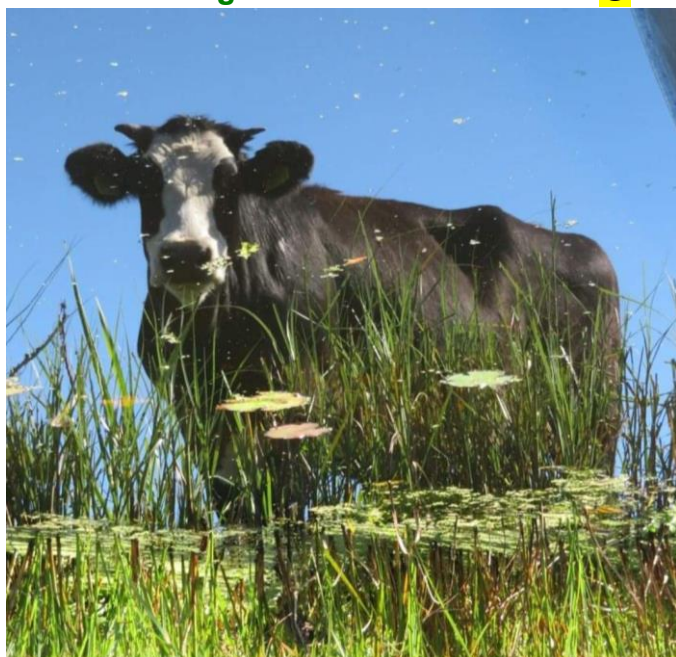

Ik hou
van die
COW

Drukwerk: Stavast Creatie (vh. Multicopy), Drachten www.stavastcreatie.nl

Stelt u toezending niet langer op prijs, heeft u adreswijzigingen of weet u meer geïnteresseerden dan kunt u dit melden bij de Blaarkopstichting:
e-mail: zfaber@xs4all.nl of bij Zwanet Faber 0512 546659

Hoezo?...zo...gewoon even omdraaien 😊

Wat een mooi plaatje, maar hoe zit dat eigenlijk? Het is de wereld op z'n kop maar dat zie je 'zo' niet meteen. Gewoon even het blad omdraaien. Niet dat de koe dat zo ervaren heeft, nee ze stond gewoon stevig met haar poten in de Noord-Hollandse klei van de wei van Arie Zijp en zijn vriendin Anouk IJff bij Assendelft. De inmiddels vrij omvangrijke kudde blaarkoppen zijn een sieraad. *Genieten !*

Een nieuwe 'Petje pitamientje'...

De jongste generatie...toekomstige blaarkopfokker... op Veld en Beek... Wie kent de pindakaasreclame niet van het jonge schaatserkje dat later kampioen werd? Dit schattig boertje in spé is Siebe Zandbergen, kleinzoon van Jan Wieringa en Marijke Domburg. Toen twee jaar en inmiddels al weer iets ouder, maar nog 'boertje'.

De Blaarkopper wordt financieel gesteund door:
Vereniging van Blaarkopfokkers in de provincie Groningen e.o., de Blaarkopfokkers Noord-Holland, de Blaarkopstudieclub Utrecht e.o.
Als tenminste € 250,- wordt gedoneerd, wordt uw naam + mailadres of tel. hier vermeld gedurende een jaar.

*Het volgende nummer van 'De Blaarkopper' verschijnt begin september 2024
mocht je hierin fokmateriaal te koop willen aanbieden o.i.d., dan dienen de gegevens vóór 15 augustus 2024 bij de redactie binnen te zijn*